

Déli Hírlap

GAZDASÁGPOLITIKAI NAPILAP

Nyílt levél

Dobosan János dr. Temesvár város főpolgármesteréhez

Írta: KABOS ÁRMIN

Főpolgármester ur! Én valahogy úgy érzem, hogy minden mandátum nélkül, ám azért Temesvár közel százezer polgárának, illetve az összlakosság nagy százalékának érzéseit és kéréseit tolmácsolom e nyílt levelemben Nagyságod előtt. Egy szükre szabott levél keretében rengeteg anyagból kell kivonatolnom szomorú helyzetünk megvilágítását célzó mondanivalóimat s ezért egy kissé zavarban is vagyok, hol is kezdjem, mit hozzak felszínre, amivel legjobban körülbástyázhatnám érveimnek és tapasztalataimnak megdönthetetlen igazságát?

Főpolgármester ur! Én ott kezdem, hogy Temesvár város Nagyrománia térképén Bukarest után a legelőkelőbb helyet foglalja el. Temesvár a legértékesebb, szinte felbecsülhetetlen kincse Nagyromániának. Ez a kincs ma nagy veszélyben van, mert ezt a kincset a Bukarestből irányított drágasági hullámok fergetege úgy el fogja söpörni a föld színéről, hogy csak romok fognak megmaradni. Ipari és kereskedelmi örökemlékü az utókor számára. Azt, hogy ez

a sötét kép

nem frázis, hanem a legközelebbi jövőben bekövetkező szomorú valóság, azt nyomban bizonyítani fogom, és pedig már életbeléptett törvényekkel, továbbá a készülő, avagy már elkészült törvényjavaslatokkal, a hihetetlenül nagyfokú pénzkrisissel, a munkanélküliségnek ijesztően rohamos emelkedésével s mindezek tetejébe a temesvári városi tanácsnak telek és lakbérleti politikája tarthatatlanságával.

A temesvári kisipar, nagyipar, kis- és nagykereskedelméhez fűződik, mondhatnám szervesen egybekapcsolódik a többi, valamennyi társadalmi osztályának sorsa, jövője megélhetése. A drágasági hullámok az ipar és kereskedelem düledező, roskadozó épületén keresztül törve egyenesen a többi társadalmi osztályok vályogfalait döntik és végeredményben olyan mérhetetlen drágaságot fognak előidézni egész Nagyromániában, hogy itt a rendszeres munkát és fejlődést el sem tudjuk képzelni.

Látjuk és tapasztalhatjuk, hogy a világháboruban elbukott, lerongyolódott országokat is talpra állította

a külföldi kölesön.

Ezzel az öt-tíz százalékos pénzzel szemben nálunk 30 és 40 százalé-

kos belföldi pénzzel vagyunk kénytelenek operálni, illetve nap-nap után anyagi öngyilkosságot elkövetni.

Az üzleti és üzemhelyiségeket feloldották a törvény védelme alól, de az építési lehetőségről abszolúte nem gondoskodtak. Az ipar és kereskedelem belekényszerült a 40-szeres béreket legtöbbször meghaladó anyagi megterhelésnek akceptálásába is. Mindezt az ipar és kereskedelem abban a hiszemben cselekedte, hogy ez csak átmeneti állapotot jelent. Ezzel szemben a negyvenszeresre felemelt házbérek a méregdrága kamatok az eddigi bérek hatvan-, sőt nyolcvan-szorosára is felduzzasztották!

Es jött az ugynevezett

lakbérbeeslés.

Hiába bizonyítod és hiába bizonyítja a házigazdád is, hogy lakásodért 8000 vagy 10.000 lei évi bért fizetsz, a repülő házbécsülő bizettség legnagyobb lelkinyugalommal megállapítja, hogy a te lakásod mégér testvérek között is 60.000 vagy 100.000 leit. Ez a becslés az államadó nyelvén annyit jelent, hogy a házigazdád a becslés után 20 százalékos adót kénytelen majd fizetni és abban a pillanatban, ahogy az új lakbértörvény napvilágot lát, nyakadba zudul a 80.000 vagy 100.000 leies lakbérkövetelés! Ez a legzseniálisabban előidézett drágasági hullám. Ennek erejét fokozza: az új forgalmi adó, az új helyegytörvény, az új vámtarifa, adótörvény és

sok más törvény,

amelyek egyenként és együttesen a drágaság örületét fogják fokozni.

Itt azután álljunk meg, mert Főpolgármester ur meglepődve kérdezheti tőlem, miért éppen ő hozzá intézem e levelet? Azért intéztem Főpolgármester urhoz, mert ha Ön megért engem, akkor a városi tanács a maga intézkedéseinek szükobb keretében is igyekezni fog megmenteni Temesvár legdrágább ipari és kereskedelmi kincseiből mindazt, ami a város és az ország érdekében még megmenthető. A város vezetőségének saját hatáskörében a törvényes formák betartásával meg kell védenie Temesvár iparát és kereskedelmét. Az ipar és kereskedelem lehető megvédelmezésével enyhíteni fogja az itteni rohamosan fokozódó munkás nyomort és gátat vet a

munkanélküliség

ijesztő arányu növekedésének. Mindezt a város vezetősége első sorban úgy fogja elérhetni, ha nem fogja tűrni, hogy saját épületében és bérházaiban máról holnapra 300-800 percentig emeljék az üzemi és boltbéreket. Ha a városi telkek árát nem 2-300 százalékkal emelni, hanem ellenkezőleg, ugyanannyi százalékkal redukálni fogják. A drágán eladott városi telkekért befolyó bármilyen nagy összeg is koldusfillér jelentőségű azzal szemben, amit jelentene, ha itt valaki a légegetőbb és legmegalázóbb lakásnyomoruságon segítene.

Főpolgármester ur! Meggyőződésem, hogy e város oly szerencsés helyzetben van, hogy nincs szükség arra, hogy az állami árdrágításokra ráduplázzon, nincs szükség a telkek eladásából származó nagyobb jövedelmekre akkor, amikor alig van építkezés és nagy a

lakásnyomor és elsőrendű városi feladat

a munkaalkalmak fokozása

szempontjából is az építkezések előmozdítása. A városi gazdasági és adópolitika legyen e város területén olyan, hogy a lehetőségig megtörni igyekezzenek a drágasági hullámokat. Temesvár város vezetősége és közönsége méltó és hivatott arra, hogy az egész országnak példát mutasson a dühöngő drágaság letörésére irányuló országmentő küzdelemben. Befejezem a már nagyon is hosszúra nyúlt levelet és boldog és büszke lennék, ha Főpolgármester ur és a városi tanács megszívlelésre méltatná soraimat.

Nem mond le

Trancu-Jasi munkaügyi miniszter

Bukarest, február 6.

Napok óta tartja magát a hír politikai körökben, hogy Trancu-Jasi munkaügyi miniszter lemond és Bukarest főpolgármestere lesz. A politikai körökben elterjedt hírek szerint helyébe Theodorescu Hannibal kerülne, aki két nap előtt bekövetkezett lemondásáig viselte Bukarest főpolgármesteri méltóságát. Trancu-Jasi tegnap fogadta az újságírókat, akiknek a következőket mondta a lemondásával kapcsolatban elterjedt hírekről:

— Semmit nem tudok azokról a tervekről, amelyek szerint Theodorescu Hannibal volt bukaresti főpolgármester helyébe engem neveznének ki. Egyelőre még munkaügyi miniszter vagyok és mielőtt az a nagy program, amely a munkaügyi miniszteriumban még megvalósításra vár, meg nem oldódott, nem is isdhatom át a helyemet. Mindenféle kombinációval szemben ez a valóság.

Tőzsdei árfolyamok

Zürichben a lei 2'95, Párisban 14'00

Temesvári magánárfolyamok 1927 február 6-án reggel

(A Kereskedelmi és Gazdasági Bank devizaosztályának árfolyamai)

Minden pénznem mellett három számjegy áll. Ezek közül az első átutalást jelent pénzben, a második áruban, a harmadik bankjegyet középkurzuson.

Angol font: 870'00—873'00—870'00, dollár: 179'00—179'50—180'00, dinár: 3'17 külföldi, 3'12 belföldi, 3'10 effect, hollandi forint: 71'50—71'70—71'50, francia frank: 7'09—7'11—7'10, olasz lira: 7'75—7'78—7'80, cseh korona: 5'30—5'32—5'20, osztrák silling: 25'20—25'30—25'30, német márka: 42'70—42'80—43'00, magyar pengő: 31'50—31'60—31'60, svájci frank: 34'60—34'70—34'70.

Terményárak:

Buza 900, árpa 500, rozs 560, zab 500, tengeri 430 lei métermázsanként ab feladállomás.

A temesvári LUNAPARK

május 1-én megnyílik.

Egyes elsőrangú attrakciók bérletéhez kisebb tőkével rendelkező bérlőket keres
Az igazgatóság.

Értekezni naponta d. u. 2-4-ig
RÓZSA DEZSŐ
III., Str. Domnița Balasa
(Stefánia-u.) 7.

A temesvári színházügy kulisszái mögül

A színházkérdés története — A Déli Hírlap és Franyó — Franyó és a Temesvári Hírlap — Fekete és a színház — A színház és a Temesvári Hírlap — A Temesvári Hírlap és Fekete — Fekete és Franyó

A szinpártoló bizottság működésének igazolása

Temesvár, február 6.

Hetek óta támadások koncentrikus tüzét állja a Déli Hírlap a színház ügye miatt. Támadások értek a letűnt Franyó-rezim alatt és támadások értek, mikor a Fekete-uralom következett. A forrásuk közismert. Ez a forrás vigan csörgedezett a Temesvári Hírlap hasábjain, majd hol aradi, hol kolozsvári lapokban folytatta méltó utját a közönséghez. A Temesvári Hírlap ismeri mentalitásunkat. Hiszen a mostani vezetés által inaugurált irány miatt volt kénytelen a Temesvári Hírlap csaknem egész akkori szerkesztősége a Déli Hírlap körül csoportosulni. Tudja, hogy a mi fegyvereink nem mérhetők össze az övéivel. A toll és a dorong nem illenek össze. Hiszen a Temesvári Hírlap egyik színházi cikkében maga jelentette be a dorongot, mint harci eszközt a színházkérdés elintézésére.

Hogy mostani cikkünket megírjuk, ennek oka nem a védekezés, még kevésbé a támadás.

A színházkérdés történetét kívánjuk csak röviden ismertetni, az okokat és kulisszatitkokat,

a színházi koncessziók kiadásának ügye

Mi a szépművészeti miniszter által teremtett fait accompli előtt látva a méltatlan marakodást, a helyzet felismerésében — anélkül, hogy személyek mellett exponáltuk volna magunkat — a Temesvár—aradi kapcsolat mellett foglaltunk állást, mert a multak szomorú tapasztalatai után sejtettük a sivár jövőt. Temesvárott más részről már akkor akartak érvényesülni bizonyos befolyások, melyek egyes személyeket toltak előtérbe. A város polgármestere, az okirályságbeli Tekirghiolba utazott s ott döntött a személyi kérdésben. Sokakkal együtt mi sem voltunk elragadtatva attól, hogy a temesvári színház Franyónak jutott, aminek nyíltan kifejezést is adtunk. Megirtuk, hogy minden egyéb októl eltekintve, Franyót multja sem teszi alkalmassá magyar színház vezetésére. A hatóságok így döntöttek, ezt a döntést megváltoztatni nem állott módunkban, de hangsúlyoztuk, hogy

Franyó talán felhasználja ezt az alkalmat, hogy ekszpiálja a magyarság ellen a multban elkövetett bűnöket. A Temesvári Hírlap ekkor sem vala sehol.

Kénytelenek vagyunk, bármennyire nem szívesen tesszük, többször a Temesvári Hírlapra hivatkozni, részben azért, mert a nyílt és burkolt támadások ama lap hasábjain értek, másrészt, elfogulatlanságunknak az ellen-

a Magyar Párt szinpártoló bizottsága

megalakult. Egy héttel később közölte ennek a szinpártoló bizottságnak felhívását is a közönséghez. Nem is volt semmi baj. A Temesvári Hírlap még november 30-án is „szeretne új jelzést kitálatni, hogy a Franyó-féle prózai társulatnak teljesítményét a maga igazi mértéke szerint megmérhesse“. A jó kritikák továbbra is megmaradtak és a november 30-án még keresett jelzőket is megtalálta, amikor kétizben a Temesvári Hírlap egyik munkatársának felesége vendégszerepelt a színházban. Ez nem akadályozza abban, hogy ugyanakkor vaszkövetkezetességgel megállapítsa, hogy „Franyó iro-

kat, melyek az ügyet idáig fejlesztették.

Igazolására álláspontunk helyességének és igazságosságának. Mert ferdítések és félrevezetések garmadával történtek. Ezek belerágódtak a köztudatba is és nem szólhattunk, mert különböző tekintetek, elsősorban a magyar érdekek, feszélyeztek. Ma odafejlődött a helyzet, hogy ezen érdekek veszélyeztetése nélkül szólhatunk. Sőt szólni kötelességünk.

Kezdetben vala, hogy Franyó Zoltán engedélyt szerzett a magyarországi könyvek kizárólagos behozatalára és terjesztésére. A Déli Hírlap több cikkben tiltakozott ezen koncesszió kiadása ellen és nyíltan megírta, hogy azt a Franyót, aki Budapesten a Vörös lobogó szerkesztője volt, semmi sem predestinálja arra, hogy ő állapítsa meg, a romániai magyarság milyen szellemi táplálékot kapjon Magyarországról. A Temesvári Hírlap szerkesztősége és könyvosztálya akkor nem vala sehol ebben a kérdésben. Ha csak nem a Franyó által alapítani akart Ady irodalmi társaságban, mely meghalt, mielőtt megszülethetett volna.

Azután következett

tábor által leszögezett tények által való igazolására. Tehát Franyó megkapta a játzsági engedélyt és megszervezte társulatát. De olyan költségvetéssel dolgozott, amelynél a kiadások akkor sem nyertek volna fedezetet, ha mindennap telt ház nézi végig az előadásokat. Ezekről az előadásokról a Temesvári Hírlap a legnagyobb elragadtatás hangján írt. Nemesak a prózai előadásokat dicsérte, hanem Járosy Dezső pápai kamarás az operettelőadásokat egyenesen a temesvári színház békekerában előadott darabok mellé állította. Ezt le kell szögeznünk, mert később, mikor érdekei másfelé tereltek, a Temesvári Hírlap erről a körülményről megfelleledkezett és megtagadta előbbi kritikáit.

Közben Erdély csaknem minden városából válsághírek érkeztek. Ezért az Országos Magyar Párt elnöksége felhívást intézett az összes tagozatokhoz, hogy a magyar színházakat részesítsék hatékony támogatásban. A temesi Magyar Párt fel is szölitotta az összes altagozatokat intenzív propaganda kifejtésére, hogy a közönség — mint a T. H. november 20-iki számában írja — „mentől nagyobb számban látogassa a temesvári magyar színházat, amely kifogástalan előadásokat produkál, azonban az általános gazdasági pangás folytán és a román társulatok vendégjátékai miatt anyagi nehézségekkel küzd.“

Ugyanakkor megírja, hogy

dalmat ígért és művészetet ripacsokdás helyett“. Megállapítja, hogy „a színházi bizottság emberfeletti munkája sem képes megbirkózni a csóddel... a személyi aminozitás túlnagy teher a színháznak...“ „...aggódunk a hetven és egynéhány magyar színészért“, akik „egy hazard terv ártatlan hajótöröttei, éhezői és lakásnélküliek...“ A következetesség azonban már a rákövetkező napon újabb pontot kap, amikor azon bejelentésével kapcsolatban, hogy Fekete veszi át a színházat Franyótól, azt írja, hogy „Franyó igazgató komoly áldozatkésztséggel az utolsó percig védte pozícióját“ és az előző napi ripacsokdás he-

lyett most már oda helyesbíti kor-mányozható véleményét, „hogy a kétségtelenül nagy tudású és komoly felkészültségű Franyó Zoltán...“

A Temesvári Hírlap ekkor mindenki ellen fordul, aki más megoldást is el tud képzelni, mint Feketével. Bejelenti, hogy Fekete már meg is egyezett Franyóval és december 10-iki számában leközli Fekete következő nyilatkozatát:

Kötelezőnek ismerem el magamra nézve a társulat minden egyes román állampolgár és a színészszindikátusba felvett tagját átvenni a közösen megegyezett fizetéssel és amennyiben valamelyik színész a fizetésére vonatkozólag nem tudna megállapodni, az ügyet a szinpártoló bizottság döntése alá bocsátani.

Egy véleményen voltunk a Temesvári Hírlappal, mikor ugyanezen cikkében ezeket írta:

— Mindenekelőtt az a legfontosabb: kenyert adni azoknak az embereknek, akik egy hónap óta azok lelkiismeretlenségéből, akik idáig hagyták jutni a színházat, nem jutottak kenyérhez.

Csak hogy mig nekünk ma is az a fontos, hogy Franyó állás nélkül maradt színészei kenyérhez jussanak és ne legyenek kénytelenek egyes emberektől kezdve egészen a Magyar Pártig és a szépművészeti miniszterig kilineselni támogatásért, addig a Temesvári Hírlap erről rég megfelleledkezett. Megfelleledkezett azonban arról is, — hiszen közben két nap telt el — hogy mig Franyónál még Strindberg hiányát fájlalta, december 11-iki számában Fekete tervezett színházátvételével kapcsolatban már azt írja, hogy „mig a kőszínház fel nem épül, a szó nemesebb értelmében vett művészetéről nem lehet szó. Az emberek ma szórakozni akarnak. Az embereknek ma nem nagy problémák kellene, hanem gondfelejtő könnyű darabok. Ezzel minden színházgátnak számolni kell,

„Minden rendben van“

című cikk, amely a kötelezően kihangsúlyozott diszkreció megsértésével támadó alapot keres a Magyar Párt és a szinpártoló bizottság ellen, amelyről nemrég még azt állapította meg, hogy „emberfeletti munkát végez“. Az ebben a cikkben foglaltakra nem térhetünk ki, mert mi úgy érezzük, hogy a titoktartás bennünket még köt. Mint ahogyan nem volnánk képesek arra, hogy „lapvélemény“ címen egy másik lap cikkének tartalmát meghamisítsuk. Azt azonban ma is hangoztatjuk, amit a Temesvári Hírlap karácsony előtti napon írt: „A legerélyesebben kárhóztatunk kell azt az eljárást, mely a magyar kultúra rovására és szegény éhező emberek bőrére építi fel kiméletlenségét“.

Mert erről van szó. Arról van szó, hogy a Magyar Párt által kiküldött szinpártoló bizottság egyhangu határozata alapján megkezdett akciót elgáncsolták és lehetetlenné tették. A Temesvári Hírlap által véres könyvekkel s hangos zokszavakkal megsíratott színészek nagyrésze nem kapott kenyert Feketétől, amikor Franyó szerződését ráruházták. Ezek

a kényértelen színészek éppen úgy kilineselnek a polgármesternél, a Magyar Pártnál és a miniszternél, mint annak idején és a „színházkérdés ma is ezeknek a jalkiáltása“.

ki azt akarja, hogy közönsége legyen.“

A Magyar Párt által kiküldött szinpártoló bizottság Járosy Dezső pápai kamarás vezetése és elnöklete alatt ezalatt — mint a Temesvári Hírlap is megállapította — emberfeletti munkát végzett. A nyert felhatalmazás alapján, miután a hangulat a Fekete—Franyó vita által, a színészek és a színház helyzetéről közölt riasztó cikkek miatt rendkívül elmérgesedett, a szinpártoló bizottság úgy döntött, hogy egy harmadik igazgatót hív meg, aki kívül állván a versengésen, alkalmasnak bizonyulhat a válság megoldására. Választása Szendrey Mihály aradi színházgátnak esett, akivel is kezdődtek a tárgyalások. Együttal a színészek járandóságait is folyósították.

Szendrey hajlandónak nyilatkozott a társulat és a még le nem játszott bérletek átvételére, a szinpártoló bizottság által a színház fentartására előlegzett összeg átvállalására is.

Feltételül azt kötötte ki, hogy a szinpártoló bizottság leépítését Franyó vigye kezesül.

Ez a leépítés megkezdődött, a társulat tartott előadásokat, de a Temesvári Hírlap a végeredményben mégis magyar színház műsorát sem közölte. Neki a színház csak arra volt jó, hogy naponként propagandacikkeket közöljön Fekete érdekében. Az igazság kedvéért meg kell jegyeznünk, hogy december 19-iki számában egy perere még észébe jutnak a színészek is. „Hatvan és egynéhány ember kétségbeesett jalkiáltása: — írja — ez a temesvári magyar színház kérdése“. Legalább a színházi műsor közlése helyett azután tele is töltötte hasábjait ezekkel a jalkiáltásokkal. És tett még valamit.

A szinpártoló bizottság és Szendrey között a tárgyalások előrehaladt stádiumban voltak, úgy látszott, hogy minden rendbe jön, amikor megjelent a Temesvári Hírlapban egy

Csak ezeket a jalkiáltásokat a Temesvári Hírlap ma nem hallja. Ma ez részére már nem olyan probléma, melyből „a színésznők az öngyilkosságban keresnek menedéket“, vagy „akár prostituálhatnák magukat“, — amint a T. H. még december 23-án írta. És ma nekünk nem az fáj, hogy a Fekete által a Temesvári Hírlapban beigért Lengyel Irén, Zöldhelyi Anna, Biczó Margit, Aggházy Melinda, Sárvay Rózi, Zilahy Irén, Betegh Bébi, Szücs Laci és a többiek nem tagjai a temesvári társulatnak, azt is elnéznék, hogy műkedvelőkkel kísérletezik a színház, ha nem maradt volna szerződés és kenyér nélkül a Franyó-féle leépített szinpártoló bizottság tagja. Ugyanazokról az emberekről van szó, akiknek átvételét Szendrey által a szinpártoló bizottság teljes egészében garantálta és akiknek pénztelensége nemrégiben óriási felháborodást váltott ki a Temesvári Hírlapból. Ugy látszik csak műfelháborodás volt.

El kellett mondani azokat a dolgokat, amelyeket a kötelező diszkreció megsértése nélkül elmondhattunk, hogy azokat a támadásokat, melyek a szinpártoló bizottságot és így közvetve a Magyar Pártot érték és érik, kellő értékükre szállítsuk le és hogy tisztán lássanak azok is, akiket a Temesvári Hírlap műfelháborodása és műlekedése talán kissé elvakított.

Ujságírói kötelességünket teljesítettük.

Irodalmi hamispénz a szellemi közvagyon nemes aranyában

A furcsa megállapításokban gazdag Benedek-féle irodalmi lexikon igen termékenyítőleg hatott az ezirányú szakirodalomra. Legutóbb látott napvilágot Pintér irodalmi szakismertetője és már utban van egy másik hasonló irányú mű is, Vági Ferenc, Foris Miklós és Tóth András szerkesztésében, kik a budapesti sajtó megállapítása szerint mindvégig elfogultság nélkül őrizték meg a tárgyas szemléletet és lelkiismeretes tükröképekben hozták elének a legmodernebb írók munkásságát is. Egető szükség teremtette életre, ugyszólván rövid hónapok alatt, e két didaktikus célzatu szakmunkát, rögtöni átérzése egy fenyegető irodalmi veszedelemnek, amely kritikai félrevezetésekkel irodalmi hamispénzeket készült becsémpészni a szellemi közvagyon nemes aranyába. Egy irodalmi lexikon, mindig szellemi számadókönyv, generációkra szóló kuforrása, hites helye egy nemzet magasabb irodalmi, művészi, szellemi aspirációinak, hisz belőle ókúl a tudós éppen úgy, mint a gyakran tájékozatlan, de mindig jóhiszemű olvasók óriási tábora is. E tiszta jóhiszeműséggel nem szabad visszaélni a kritikának, mert ha hazug adatokkal szolgál és tájékozódás helyett tájékozatlanságba sodor, úgy korrumpált izléssel és károsultán marad az olvasó, holott a belső gazdagodás reményével ült le a könyvhöz.

A Benedek-féle lexikon, sajnos, ilyen ódiózus kísérleteknek lett inkább martaléka, mint a szokásos eszményi célkitűzéseknél és szomorú elégtétellel állapíthatjuk meg újra, mint annak idején talán legelőször tettük, hogy megjelenése inkább ártott, mint használt az irodalmi nevelés és tájékoztatás nagy gondolatának. Hogy különben ezen megállapításaink mennyire helytállóak, néhány szemelvényvel erősítjük meg olyan lapokból, amelyeknek progresszív és radikális volta minden rosszul el fogultságot kizár a szintén progresszív és radikális irányú művel szemben. Az egyik a Nyugat című irodalmi folyóirat, a másik a Pesti Futár, Budapest legelterjedtebb riportlapja. Lássuk, mit mond a Nyugat:

Nem merem felsorolni, kik vannak benn a lexikonban. Forgatni kezdem a könyvet és forogni kezd velem a világ. Uristen! Miesoda nevek. Meg kell itt végre mondani egy kinos dolgot. Azok a konjunkturális előnyök, melyekkel ma az utódállambeliség jár, a lexikonban értelmetlenek és felébresztik minden józan olvasó tiltakozását. Hiszen igaz, hogy Erdély, Szlovénia és Jugoszlávia íróit minden országból más munkatárs ismerteti a lexikonban, az nem lehet másképpen. De Benedek Marellnek ellenőriznie kellett volna a kapott méltatásokat. Nem tette meg. Így az egységes szerkesztés hiánya a mértékek megdöbentő zürzavarát idézte elő. Az egyik munkatárs huszonkét sort ír önmagáról, még azt a vidéki lapot is megtudjuk, melyben több lírai verse jelent meg, ugynaakkor, mikor Bródy Sándorról huszonöt, Ignotusról husz fanyar sor jelenik meg. Ez már az öniróniával határos. A

tomboló elfogultság nem restelt visszaélni Benedek jóhiszemű bizalmával.

Igy a Pesti Futár:

Kézbe vettük az új lexikont s mohón vadásztunk benne. Megvalljuk minden ellenszenv és elfogultság nélkül, hiszen a szerkesztők között igen tisztességes és igazságos neveket lehet olvasni. A lexikon többet enged meg, mint amit lehet: irányít. A lexikont adattárnak szokás tekinteni,

írják a lexikon előszavában. Ez a lexikon kirtikát mond, befolyásolja az olvasót, amihez joga van mindenkinek. De akkor ne tessék lexikonnak nevezni e vastag könyvet. Nevezék irodalmi osztálykönyvnek, kisbaconi tárogatónak, bárminek, csak lexikonnak nem. Ezt a könyvet igazságtalannak és elfogultnak lehet nevezni egész bátran, nem veti el senki sem a súlykot. Cholnoky Viktorról, aki nagy művész, a legkiválóbb író és

stilisztá volt, talán még sem lehet hat sort írni. Bródy Sándorról, erről a nagy művészről, egész röviden megemlékezve azt közli, hogy alakjai papírosemberek és a stílusa pongyola. Az irodalmi lexikonra szükség volt, de nem ebben a formában. Ez egy olyan Freund-féle álomlekszikon. Az is nevésséges, amit Saint Simonról mond, hogy inkább volt gógös és hiu, mint becsüvagyó. Ugyan ne mondd!

A kényszeregyezségi törvényjavaslat hibái

Vértés Adolf dr. bírálata a törvénytervezetekről, mely nem áll összhangban a gyakorlati élet követelményeivel

A temesvári kereskedelmi kamara állásfoglalása

Temesvár, február 6.

Cudalbu igazságügyminiszter törvénytervezetét készítette a kényszeregyezségi eljárásról és ezt a tervezet elküldötte az ország kereskedelmi és iparkamaráinak véleményezés végett. A temesvári kereskedelmi és iparkamara Vértés Adolf dr. ügyvédet, a kiváló jogászt, kérte fel, hogy a javaslattal szemben terjeszse elő esetleges kifogásait. Vértés Adolf ennek a kérésnek eleget tett és a javaslatot főleg gazdasági szempontból bírálva, komoly kritikában mutat rá a javaslat hibáira.

Helyesnek tartom — írja többek között elaborátumában — a Romániában és a csatolt területeken érvényes vagy hatályban volt kényszeregyezségi szabályzatok életrevaló elveinek egységesítését, a törvényjavaslat azonban ezt a feladatot

nem valósítja meg.

Ahelyett, hogy a preventív egyezség problémáit a csődtörvénybeli egyezségi szabályaitól függetlenül oldaná meg, még annak is utját állja, hogy egységes joggyakorlat fejlődhesék ki, mert állandóan a csődtörvénybeli kényszeregyezségekre rendelkezőkre hivatkozik és ezeket kívánja a preventív egyezségekre is alkalmazni, jóllehet Románia más és más részein más és más csődtörvények vannak hatályban.

Közismert dolog, hogy a csődbeli kényszeregyezségeket intézménye a gyakorlatban

sehósem vált be.

A csődnyitás és a velejáró esődeljárás folyamán a költségek nagyrészt felémésztek a vagyont és ezenkívül a csődvagyon a mai rohamos meneti gazdasági életben megszűnik kurrens érték lenni.

Második főelve a javaslattal, hogy a tervezett preventív egyezség minél teljesebben elégítse ki az érdekelt körök kívánalmait. A javaslat ezt az elvet nem valósítja meg. A törvénytervező az „érdekelt köröket” illetőleg az adósnak érdekelt szembenében főlébe helyezi a hitelezők érdekeit. A közérdek szempontjából ezzel szemben nagyobb jelentőség tulajdonítható a bel- és külföldi hitelezők érdekei kielégítésének, mint az adósnak. Az indokolásból kiténik, hogy a javaslat tervezői vívmánynak tekintik, hogy

az egyezségi kvóta

minimált huszonöt százalékra szálították le és amíg az adós ezen kvóta erejéig garanciát nem nyújt, az eljárás sem indítható meg. Vívmánynak tekinti a javaslat azt is, hogy az eddigi tizennyolc havi maximális határidőt az egyezség teljesítésére meghosszabbítani, illetve ezt a

korlátozást teljesen elejteni kívánják és a teljesítési idő megállapítását szabad egyezkedés tárgyává akarják tenni. Elfelejtették ugylátszik, hogy két év előtt éppen azért helyezték hatályon kívül az Erdélyben érvényben volt kényszeregyezségi szabályzatot, mert a huszonöt százalékos és magasabb kvóták mellett létrejött kényszeregyezségeket

veszélyes precedenseknek

és könnyelmű alapításokra csábító alkalomadásoknak tekintették. A huszonöt százalékos kvóta, ha ebből még leszámítjuk a különböző költségeket, olyan minimális összegre zsugorodik, amelynél a csőd esetében várható kvóta nem sokkal kisebb. Véleménye szerint a kvóta minimuma legalább harmincöt százalékra volna felemelendő, az egyezség teljesítési határidő legfeljebb tízenkét hónapra volna leszállítandó.

Helyes álláspont,

hogy amennyiben a hitelezők majoritása sem fogadja el az egyezségi ajánlatot, úgy a csőd megnyitása ne hivatalból történjék, hanem csak akkor, ha a csőd megnyitását akár csak egy hitelező is kéri a kényszeregyezségi eljárás megszüntetéséig vagy legfeljebb ezt követő tizenhárom napon belül. Minthogy azonban így sincs kizárva a csőd lehetősége, nyilvánvaló, hogy a hitelezők inkább a rossz egyezség elfogadását fogják választani a csőd provokálása helyett. Ez teszi szűkségesé a hitelező védelmét a tulajacsony kvótával és a túlhoszu teljesítési határidővel szemben.

A javaslat nem áll összhangban az élet követelményeivel. Az élet már régen

tultette magát

az eddigi rendszereken és új megoldásokat keres. A törvényjavaslatban említett „érdekelt körök” tulteszik magukat a különböző kényszeregyezségekre rendelkezésükre és inkább a magánaton való kiegyezkedéshez folyamodnak. Ezekben az esetekben azonban szintén sok nehézség merül fel, amiért ideális csak egy olyan törvényjavaslat volna, amely az ilyen bíróságon kívüli egyezkedés problémáit iparkodnék helyesen megoldani. Megoldani olyképpen, hogy a hitelezők többségénél már elért eredmények fenntartása mellett a kisebbségben levő hitelező kapzsiságának és garázdálkodásainak határt szabjon. Egy ilyen törvény abból a tényből indulna ki, hogy az adós hitelezőinek tekintélyes, hatvan vagy hatvanöt százalékos, többségével elvben

már kiegyezett

és ezt hiteltérdelemnél igazolta. Hátránya a javaslattal, hogy az

egyezségi eljárással megbízott bíró az összes üzleti könyveket bekérheti. Valószínű, hogy a könyvek megvizsgálása hosszabb időt igényel és az adós könyvek nélkül pedig üzletét nem igen folytathatja. Alkotmányellenes és jogsértő, hogy az eljárás megindítását célzó kérelemnek sem visszautasítása sem helytadása ellen nem lehet semmiféle jogorvoslattal élni.

Lehetetlen intézkedése

a javaslattal, amely szerint a törvénytörök a kereskedelmi kamara által erre alkalmasnak vélt megbízható szakemberekből összellítandó évi jegyzékben felsoroltak közül nevezi ki a vagyonkezelőt, így azonban, hogy a vagyonkezelő az adós szakmájából, de ne konkurrensai közül való legyen. Ilyent nagyon nehéz lesz találni, hacsak más városok szakértőire nem gondolták a tervezők. Azontul nemcsak kereskedelmi, de jogi ismereteket is feltételez a vagyonkezelés és már ebből a szempontból is indokolatlan

az ügyvédek kizárása

a vagyonkezelői tisztségből.

A javaslat itélettel kívánja az előzetes egyezségeket jóváhagyatni az eddig szokásos végzés helyett, nem gondolva arra, hogy az itélet egészen különleges jogorvoslatokkal jár és még kevésbé törődve azzal, hogy semmiféle itélet nem hirdethető ki az érte járó kincstári illetékek befizetésének igazolása nélkül. Ezt tehát az egyezségi kvótát tetemesen megrövidítő költségekkel terhelné. A javaslat az eljárást három hónap alatt feltétlenül befejezendőnek s különben megszüntetendőnek véleményezi, ami pedig a gyakorlatban sok esetben

megvalósíthatatlan.

Nagy hiba az, hogy a javaslat szerint a jóváhagyott előzetes egyezség abban az esetben is megtartja hatályát, ha az adós nem teljesíti az egyezségi kötelezettségeket.

Vértés Adolf dr. nagy jogi tudásra és elsőrendű szakértelemre valló tanulmányával, amelyet csak kivonatossan ismertettünk, a kereskedelmi kamara legközelebb foglalalkozik és ennek alapján foglal állást az igazságügyminiszter esődelőtti kényszeregyezségi javaslatával szemben.

Modern családi ház, kedvező feltételek mellett az Erzsébetvárosban
ELADÓ

Beköltözhető 3 szobás csinos lakással és külön garcon szobával. Bővebbet Bagyánszky építőmesternél, Timișoara III., Kazinczy-u. 3.

Uri szabóóság
valódi angol szövetek raktára

Kirity József
Belváros, Szentgyörgy-tér 4,
I. emelet.

A Vaskapu

hajózásának kérdése

Róma, február 5.

Néhány héttel ezelőtt Rómában összeült a nemzetközi Dunabizottság, amelyben Románia is képviselve volt delegatusai által. A bizottság római gyűlésén kellett volna elintézni a Vaskapu-csatorna hajózásának regóta vajadó ügyét. A bizottság gyűlése most véget ért anélkül, hogy sikerült volna megállapodni sokat létesíteni. Románia érdekeit eminensen érdekli ezen ügyben a Dunabizottság március hónapban újabb összejövetelt rendez, még pedig Strassburgban. Románia természetesen ezen az értekezleten is képviselteti magát és remény van rá, hogy az ország érdekeit megfelelően való határozatokat sikerül majd hozatni.

Panaszok napja

volt tegnap a szenátusban

Bukarest, február 6.

A szenátus tegnap délután ülést tartott, amelyen Braescu a jászi kórház siralmas helyzetét tette szóvá és sürgős orvoslást kért az egészségügyi minisztertől. Egyben parlamenti bizottság kiküldését kérte Marginea n. a. tabornok ügyében, aki tudvalevőleg lemondott állásáról. Politikai körökben nem tartják lehetetlennek, hogy a lemondást revízió alá veszik.

Muresanu tordai szenátor panasolta, hogy a Földgáz Részvénytársaság megvonta a köztisztviselők-től a fogyasztás tekintetében eddig élvezett kedvezményt. Kéri a kereskedelmi minisztert, hogy a társaságot szorítsa rá ezen intézkedése visszavonására.

Braescu a kisenevi városházán történt szabálytalanságokat teszi szóvá és a belügyminiszter sürgős intézkedését kéri.

Őscesanádón át

is lehet Magyarországra utazni

Temesvár, február 6.

Régi kívánság, hogy Őscesanádón keresztül nyissák meg a határt Magyarországra. Ha közvetlen vasúti összeköttetés nincsen is, az utazás Őscesanádón keresztül Magyarországra felé most végre lehetővé vált. Őscesanádón a vámhivatal utasítást kapott, hogy naponta egyszer rendes utlevéllel bíró utasokat engedjen át. Temesvár felől két vonat érkezik naponta Őscesanádára és pedig délben és este. A vonatok utasainak reggelig Őscesanádón kell várniuk, mert az utlevélrevíziót csak reggel tartják. Az utasokat azután — akik pogyázaikat a vámolás után maguk kénytelenek vinni — határrendőrök kísérik el a Maros-híd közepéig, ahol már a magyar határrendőrök várakoznak rájuk. A híd tulsó felén már ott vár az Apátfalva állomásról előretolt vonat, amelyre az utasok felszállhatnak. Remélhető, hogy ebben az esztendőben az államvasutak megépítik az egy kilométeres pályát és akkor a határátlépés gyaloglás nélkül történhetik meg.

Őrizkedjünk

az árthatmas arckenőcsők használatától, mert ezek rettenetes rombolást visznek véghez az arcon. A világ legszebb és legelőkelőbb hölgyei a **Földes Margit Crème** használatát, mert zsírtalan, ártalmatlan és rögtön szépít.

Adóba fullasztották a táncot

A jövőben lehetetlen lesz mulatságok rendezése

Temesvár, február 6.

Hirt adtunk arról, hogy a belügyminiszter legújabb rendelete értelmében a mulatságokon, tánciskolákban és más nyilvános helyen lejárt táncok után óránként az időszaki beosztást véve figyelembe két, három, illetve ötezer leikülönadót kell fizetni. Egy báléjszaka különadója átlag harmincöt ezer leit tenne ki. A rendeletet először csak Bukarestre vonatkoztatták. Tegnap délután azután megér-

kezett a rendelet a megyei prefekturára és a pénzügyigazgatóság-hoz is. A rendelet szerint különadó nélkül a jövőben semmiféle táncmulatság nem rendezhető. A rendelet nem vonatkozik azokra a táncokra, amelyeket bárókban hivatásos táncosok és táncosnők lejtenek el. A különadó fizetéséért a teremtulajdonosnak kell felelősséget vállalni. Temesvárott a rendelet csak hétfőn lép életbe és így még nem érinti a ma este rendezendő táncmulatságokat.

Kiütéses tifuszbajrvány dühöng

Beszarábiában és nincs elég orvos meg gyógyszer

Bukarest, február 6.

Bukarestbe megdöbentő hírek érkeznek arról, hogy Beszarábiában kiütéses tifuszbajrvány pusztít. Eddig Beszarábia három megyében állapították meg, hogy a kiütéses tifuszbajrványszerűen lépett föl. Lapusna megyében tizenöt, Orhei megyében tizenkét és Cetatea Alba megye kilenc községében lépett föl a bajrvány. A lakosság helyzete a legsiralmasabb, mert

sem orvosok sem gyógyszerek nem állnak kellő mennyiségben rendelkezésre. A kerületi egészségügyi felügyelőség t viratilag tett jelentést a bajrvány terjedéséről és szinte kétségbeesett hangon orvosok kirendelését orvosszereknek és ápolóknak a kiküldését kéri az egészségügyi miniszteriumtól. A bajrvány minden valószínűség szerint Oroszországból került Beszarábiába.

Magyarországnak mind a két keze

békés munkával van elfoglalva és csak a békére gondol

Berlin, február 5.

Walkó Lajos magyar külügyminiszter a magyar kormány békés törekvéseiről tett hitvallomást a Tägliche Rundschau munkatársa előtt. A magyar külügyminiszter többek között a következő kijelentéseket tette:

— Magyarország mindkét keze békés munkával van elfoglalva. Távol áll tőlünk az a gondolat, hogy a szomszéd államok belügyeibe beleavatkozzunk. (A külügyminiszternek ez a kijelentése célzás akar lenni az osztrák frontharc-

sok és a szocialisták ismert összeállítására.) Sajnáljuk ezeket az eseményeket, de Magyarország a jószomszédi viszony érdekében minden incidens elkerülését kívánja. Ismételt hangsúlyozom Magyarországnak minden irányban a barátságos jószomszédi viszony ápolását kívánja és az az óhajunk, hogy ez a magatartásunk elismerésre is találjon. A legutóbbi incidensek azért az osztrákokkal szemben táplált rokonszenvünkből nem vont le semmit.

A belügyminiszter rendelettel be tiltotta a

politikai jellegű gyűlések és értekezletek tartását

Kolozsvár, február 6.

Két nap előtt a belügyminisztériumtól rendelet érkezett a kolozs megyei prefekturára, mely szerint mindenféle gyűlések további intézkedésig a legszigorubbán tilos. A rendelet rendkívül szűkszavú volt és így nem tudták megállapítani azt, hogy milyen összejövetelekre vonatkozik a tilalom. A prefektus ezért távirati uton felvilágosítást kért a belügyminisztérium-

tól, ahonnan tegnap érkezett meg a válasz. A magyarzat szerint a rendelet nem az ostromállapotnak Kolozsvárott való életbelptetésére vonatkozik, hanem a belügyminisztérium az egész ország területén további intézkedéseket mindenféle politikai jellegű gyűlést, összejövetelet vagy konferenciát megtiltotta. A rendelet természetesen nem vonatkozik sem a táncmulatságokra sem egyéb társas összejövetelekre.

A munkanélküliség végleges megszüntetése csak a teljes gazdasági talpraállással következhetik be

Páris, február 5.

Poincaré miniszterelnök az egyik interpellációra adott válaszában kifejtette, hogy ma a munkanélküliség általános európai baj, bár az infláció idején látszólag jólétben élt az ország. Ma Franciaországban 562.500 férfi és tizenegyezer nő van munkanélkül. A francia kincstár gátat vetett a frankkal való üzérkedésnek, és ez-

zel megadják a lehetőséget az ipar és a kereskedelem stabilitására. A kormány módot talál arra, hogy minél kevesebb külföldi munkás tartózkodjék az országban, de a munkanélküli segély felemeléséhez semmi szín alatt sem járulhat hozzá, mert akkor egyáltalában nem keresnek munkaalalmat. Végleges javulást a munkanélküliség kérdésében csak az ország teljes gazdasági talpraállása hozhat.

Irredentizmussal vádolja

Szendreyt egy névtelen feljelentő

Arad, február 6.

Tegnap délelőtt a bukaresti sziguranca vezérigazgatóságtól egy átirat kapcsán érdekes névtelen feljelentés érkezett Aradra megvizsgálás végett. A feljelentés se többel sem kevesebbel nem vádolja Szendrey Mihály aradi színigazgatót és társulatát, minthogy a színpadról irredenta propagandát üz. Nem kell különösebb védelembe venni Szendreyt, maguk az aradi hatóságok, akik előtt él és játszik az aradi társulat, vannak legjobban meggyőződve a vád tarthatatlanságáról. A vizsgálatot az aradi sziguranca megkezdte és ennek eredményéről jelentést tesz Bukarestbe. Mi a feljelentő személyére vagyunk kíváncsiak, amit remélhetően kiderít a vizsgálat és a hazug denuncianst előkeríti a névtelenség kényelmes, de mindenképpen „jellemző” homályából.

Ha nem dolgozik

akkor is meg kell kapnia fizetését

Budapest, február 5.

Ismeretes, hogy Rákosi Jenő pert indított a Budapesti Hírlap lapvállalat ellen, mert az nem fizette ki az ősz írók járó illetményeit. A budapesti törvényszék tegnap tárgyalta az ügyet és kötelezte a Budapesti Hírlapot, hogy az elmaradt részleteket nyolc nap alatt fizesse meg, azonkívül havonként ezerhatszázhatvan pengőt fizessen Rákosi Jenőnek. Az indoklás hivatkozik a Budapesti Hírlap végrehajtó bizottságának egyik határozatára, amely kimondja, hogy Rákosi illetményei akkor is járnak, ha már nem dolgozik a lapnál.

Belöttek az ablakon

és a fiut apja elleni merénylettel vádolják

Temesvár, február 6.

Misztikus bűnügy foglalkoztatja a temesvári ügyészséget. Fonós György bukovi jómódú gazdálkodó egy évvel ezelőtt törvényes feleségét elűldözte hazulról, leányával sem tett másképpen, csak tizennyolc éves György nevű fiát türte meg odahaza. Időközben egy falujabéli asszonnyal vadházasságra lépett. Az asszony nem jó szemmel nézte a fiut, úgyhogy az a sok keserűség következtében bejött Temesvárra és inasnak állott be. A család életében egyideig semmi változás nem állott be. Az apa különült és az anya a leányával szintén. Tavaly júliusban ismeretlen tettes kétszer belötte Fonós György bukovi lakásának hálószobájába, de a golyók nem találtak senkit. Megindult a vizsgálat, amely azonban eredménytelen maradt. Most hat hónap után elrendelték ifj. Fonós György, a fiu, letartóztatását azzal a váddal terhelték, hogy ő tört apja élete ellen. A szerencsétlen gyermek váltig tagadja a terhére rótt bűncselekményt, de a vizsgálati fogságot tegnap a Hermann tanács is megerősítette.

Csak 14 napig!

Hölgyek! Hölgyek! Hölgyek!

Soha nem lesz alkalma oly olcsón luksuscipőt vásárolni, mint most 14 napig a

„GLORIA”-ban, Belv., Lloyd-sor.

Saját érdekében tekintse meg kirakatunkat.

14 napig!

14 napig!

CARMEN cipőkülönlegességek

GROSZ és WEISZ

cégnél
Belváros, Löffler-palota

Hírek

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

Piața Sf. Gheorghe (Szentgyörgy-tér) 4

Telefonszámaink:

Szerkesztőség: 2-52

Kiadóhivatal: 2-52

Nyomda: 10

Felelős szerkesztő lakása: 2-42

Előfizetési árak:

Egy hónapra 60 lei, három hónapra 160 lei, félévre 300 lei, egy évre 600 lei. Egyes szám ára 3 lei, az ökirály-ágban 4 lei, Magyarországon 2000 kor., Jugoszláviában 1 dinár, Csehszlovákiában fél ck., Ausztriában 20 garas.

Felelős szerkesztő:

Vuchetich Endre dr.

Rigó Jancsi

nevétől visszhangzott harminckét esztendő előtt a kerek világ sajtója. A föld minden nyelvében megjelenő újságok öles betűkkel irták le a pákozdi cigány nevét. Nem muzsikusi virtusa miatt irták róla annyit, hanem azért, mert az egyszerű, irni-olvasni nem tudó, műveletlen cigányprimás megszöktetett egy nemcsak világszép, hanem igen gazdag asszonyt, aki mindezekon kívül rangban is olyan magasan állott fölötté, mint a patak szélén heverő kavics fölött a sarkcsillag. Chimay hercegnő otthagya férjét, palotáját és a cigányprimás mellé szegődött, aki nemcsak muzsikájával, de még inkább parázsló szemével megbűvölte. A szép Chimay hercegnő nemcsak megszökött Rigó Jancsival, hanem pénzzel rávette annak cigányasszony feleségét, hogy váljon el férjétől és nőül ment hozzá. Rigó Jancsi ettől kezdve nagy ur lett, híres lett, gazdag lett. Két kézzel szórta a hercegnő pénzét. Ezt még megbocsátotta volna a szerelmes hercegnő, de abba már nem tudott belelőrdögni, hogy a tüzes szemű Jancsi más nőknek is tette a szepet. A házastársak között a romantikát felváltotta a cióadás, amely azzal végződött, hogy Rigó Jancsi faképnél hagyta Rigót, elvált tőle és ettől fogva haláláig vígan élte a maga külön életét. Rigó Jancsi pedig magára hagyva, de még mindig azzal a nimbusszal, melyet a Chimay hercegnővel való kaland font köréje, járta a világot és muzsikált-muzsikált. Newyorkban tartózkodott az utolsó években és nemrég szegényen ágyba dőlt a betegség. Kórházba került, de a kórházi ágyon a felgyulladásról és a Budapestre való visszatéréséről ábrándozott. Ábrándja nem valósult meg. Meghalt. Lelke bizonyosan állebegett már az óceán fölött Budapestre és onnan Pákozdra: megnézni, hogy mennyire növekedtek meg azok a cigányurdék, kiket harminckét év előtt a szép hercegnőből elhagyott.

— **A király fivére Bukarestben.** Bukarestből táviratozzák: Az Adeverul berlini értesülése szerint Hohenzollern Vilmos herceg, Ferdinánd király fivére, Ófelsége látogatására legközelebb Bukarestbe érkezik.

Ma este

— **Az államvasutak új igazgatótanácsa.** Bukarestből jelentik: A CFR igazgatótanácsa — mint tegnap jelentettük — benyújtotta a kormánynak lemondását, amelyet az el is fogadott. Az új igazgatótanácsot, amelynek elnöke Ionescu Mihály tábornok, vasutügyi alállamtitkár tegnap kinevezték.

— **Franciaország új bukaresti követe.** Bukarestből jelentik: Glinchant volt budapesti francia követ, akit a francia kormány nemrégiben bukaresti követévé nevezett ki, tegnap a fővárosba érkezett.

— **A középiskolai reformjavaslat.** Bukarestből jelentik: Petrovici közoktatásügyi miniszter középiskolai reformjavaslata a legközelebbi minisztertanácson kerül megvitatásra. A javaslat referense Papacosta Cezár lesz. A kormánypárt állítólag egyhangulag a javaslat mellett foglal állást.

— **Oroszok a kínai hadseregben.** Londonból táviratozzák: A Times tudni véli, hogy a szovjet-hadsereg kötelékéből legközelebb ötven ezer tisztet bocsátanak el, akiknek nagyrésze önkéntesként belép a kínai nemzeti hadseregbe.

— **Elkobozták a Cuventult.** Bukarestből jelentik: A Cuventul tegnapi számát elkobozták.

— **Letartóztatott temesvári kereskedő.** A gyárvarosi rendőrség letartóztatta Nikolits György belvárosi kereskedőt, a Nikolits és Schutz cég volt belfagját, aki a Patria-kávéházban mulatozás közben a vád szerint elvette Jugoszláviát és öcsárolta Romániát. Nikolits Györgyöt átkísérték a hadbírószághoz.

— **Országos akció a munkanélküliség ellen.** A növekvő munkanélküliség problémája mindegyre intenzívebben foglalkoztatja egy a munkásság szervezeteit, mint pedig az illetékes hatóságokat. Az Országos Szakszervezeti Tanács és a szocialista pártok federációja azon a véleményen van, hogy a munkanélküliség ügyét nem lehet lokálisan elintézni, hanem csak országosan. Elhatározták, hogy az egész ország területén összeírják a munkanélkülieket és az adatok birtokában országos mozgalmat indítanak. A kormánytól fognak eljárási hasson oda, hogy a közmunkák minél előbb és minél nagyobb arányokban induljanak meg és hogy a kormány a munkanélkülieknek — más államok példjára — rendszeres segélyeket fizessen ki.

* **A Lloyd Tavernában** vasárnap teadélután teljesen új tagokkal és parkettánc.

— **Pusztult a spanyoljárvány.** Budapestről jelentik: A spanyol influenzajárványnak tegnap ismét hat halottja volt. Szabadkai jelentés szerint ott két ember halt meg spanyolban.

50 német-magyar könyvujdonság érkezett Bánát kölcsönkönyvtárba

— **Házasság Erőss Zoltán temesvári gázgyári üzemvezető** tegnap vezette el a józsefvárosi római katolikus plébánia-templomban Hajdu Eta temesvári magántisztviselőnőt. Az esketési szertartást Metzger Márton dr. fespéres végezte. Tanuk Steiner Károly gázgyári igazgató és Várnay Elemér dr. ügyvéd voltak.

* **Finom süteményt, tortát, csemeget, sültet vacsorák részére szállít és otthon is szervíroz Zsuzsi csemegeüzlet.**

— **A feleség bosszuja.** Ujvidékről táviratozzák: A Zsombolyával szomszédos Szent-Hubert községben — mint annak idején megirtuk — Muschong József földbirtokost felesége feljelentette, hogy a férje arra kényszerítette, hogy béresével szerelmi viszonyt folytasson, mert aztal együtt meggyilkolt egy bresz legny. A férj és a béres a nagyikindai törvényszék felmentette és ezt az ítéletet az ujvidéki fegyelmi bíróság most szintén jóváhagyta.

* **Lepadatni pénzügyminiszter felesége** Temesváron járt. Vevőkészü éket a Rádió-Technikánál vásárolt I. Szt György tér.

lesz a

— **Fogva marad a baksist elfogadó állomásfőnök.** Badulescu Jon óbessenyői vasuti állomásfőnök ellen Gutu Tódor rendőrkomiszárus nemrég vizsgálatot vezetett, melynek folyamán beigazolódott, hogy Badulescu az ekszportőröknek a szükséges teherkocsikat csak bus baksis fejében bocsátotta rendelkezésre. Badulescu állomásfőnököt a vizsgálóbíró letartóztatta, a törvényszék ellenben szabadlabra helyezését mondotta ki. Ez ellen Bradescu vezető ügyész a táblához felebbezett, amely most úgy döntött, hogy Badulescu Jon továbbra is vizsgálati fogságban marad.

* **Korcsolyák, pernyefogók, kályhaellenzők, fáskosarak és valamennyi konyhaberendezési tárgy kapható Scherter Ottó vaskereskedésében, Belváros, Str. Eminescu 6.**

— **A vörösök győznek Kinában.** Londonból táviratozzák: Délkinban döntő események várhatók. Shanghai-tól százhusz kilométerre délre a kantoni hadsereg megverte Szun-Csuan-Fang shanghai főkörmányzó csapatait. A kantoniak Shanghai kapuja, Hangcsau városa előtt allanak. Shanghai eleste minden pillanatban várható. A Vossische Zeitung azt a meglepő hírt közli, hogy a shanghai nacionalisták átprótooltak a kantoniakhoz.

— **A nyugdíjak kifizetési sorrendje.** A temesvári pénzügyigazgató tudomására adja az érdekelt nyugdíjasoknak, hogy nyugdíjakat a következő sorrendben fizeti ki az állampenztár: február 7: A—F betűig, február 8: G—L betűig, február 9: M—O betűig, február 10: P—S betűig és február 11: T—Z betűig.

— **Gyógyulás útján az öngyilkos sóhivatali főnök.** Egy héttel ezelőtt követett el öngyilkosságot a temesvári Ferdinand-szállóban Salamon Miksa, a temesvári sóhivatal főnöke. Salamon a teljes gyógyulás útján van, de egyik szemére, amelyet a golyó szétrocsolt, teljesen megvakult. Salamon per napon belül elhagyja a Bega-szajánatóriumot.

* **A Patria-bar** februári műsorából nem lehet senkit külön dicsérni, mert minden szám olyan nagyszerű, hogy csak az tud véleményt alkotni magának, aki végig nézi a műsort. Biztosra vesszük, hogy egy felejthetetlen estéje lesz. **Vasárnap** teadélután 5 órai kezdettel.

— **Ötmillió dollár a spanyol-elleni szérumerit.** Washingtonból táviratozzák: Az amerikai szenátus ülésén Nelly szenátor olyértelmű törvényjavaslatot terjesztett elő, hogy az Unió a spanyolnátha leküzdését szolgáló szérumerit feltalálóját ötmillió dollár jutalomban részesítse.

— **Megszüntenek a Franciaországba emigrált olaszok menedékjogát.** Párisból jelentik: Rocco olasz igazságügyminiszter és Briand között tanácskozás folyt, melynek során Rocco azt kérte, hogy a francia kormány szüntesse meg azoknak az olasz emigránsoknak a menedékjogát, akik nem politikai menekültek, hanem csupán gyűlölködést szítanak az olasz és a francia nemzetek között.

Charlestont 1 óra alatt tanít **Dr. Bergmanné** táncszalon, Lloydpalota.

— **Elütötte a villamos.** Tegnap délután Hic Jon topoloveci földműves kocsijával a Páva-utcából a Háromkirály-utca felé igyekezett. Mikor a Háromkirály-utca felé fordult, éppen akkor robotott ott a 27. számú villamos, mely a kocsit elütötte, összetörte és a lovakat is erősen megsértette. Hic Jonnak, aki a bakról idejében leugrott, az ijedségen kívül nem történt semmi baja. A karambol ügyben Gutu Tódor komiszárus folytatja a nyomozást, aki Sirbu Vichentit, a 27. számú villamoskocsi vezetőjét, ma délelőtt hallgatja ki.

— **Álarcos utonálló.** Mokrinból jelentik: A szerb Bánságnak ezt a csendes községét titokzatos bűntény foglalkoztatja. Desziljin Brankó mokrini állomásfőnököt éjjel az utcán egy álarcos ember megtámadta és husággal ütést mért a fejére. Az állomásfőnök állapota életveszélyes és élethemardásához kevés a remény.

TAC

* **A Royal-kávéházban** van a legjobb családi műsor. Kéretik asztalokról gondoskodni. Telefon 287.

— **A bánsági telepések kártalanítása.** Bukarestből jelentik: Ismeretes, hogy az annak idején a Tornya Gyula dr. által bevezetett akció eredményeképpen a Népszövetség huszonnyolcmillió lei kártérítés kifizetésére kötelezte a kincstárt a bánsági telepességaktól elvett földek kártalanítása fejében. A pénzügyminiszterium most utalja ki a telepességaknak a pénzt.

* **A Royal-bárban** előadás után táncol a közönség. Kraus Elka bécsi bárhumorista ül a zongoránál.

— **A katonai pompa a fontos.** Budapestről jelentik: Szabó Sándor pincér a Szegegyház-téri plébánia-templom főoltára előtt revolverrel szívenlőtte magát. Hátrahagyott bucsulevelében azt az utolsó kívánságát fejezte ki, hogy katonai pompával temessék el, mert vitézségi érme van.

— **Bizalmat szavaztak az új jugoszláv kormányra.** Belgrádból táviratozzák: Az Uzunovics kormány tegnap mutatkozott be a szkupstinában. A parlament a kormánynak 148 szavazattal 103 szavazat ellenében bizalmat szavazott.

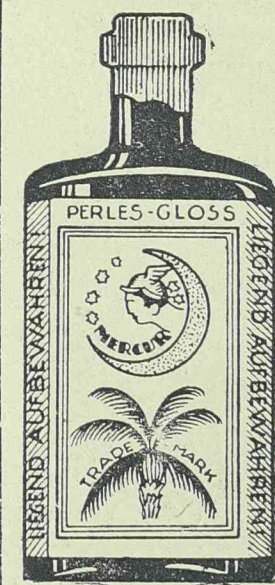
* **A FARMODONT** fogkrém és szájjavító használata megakadályozza a fogak romlását, **üdíti a szájat és fehériti a fogakat.**

— **Temes megye kőbányát vásárol.** Temestoronálmegeve állandó választmánva legutóbbi ülésén foglalkozott azzal a tervvel, hogy a vármegyei utak kövezési céljaira Lukarec községben kőbányát vásárol. A kérdésnek a helyszínen való tanulmányozására bizottságot küldtek ki, melynek tagjai Pierre János, Horsea Kornél, Somogyi Jenő mérnökök, továbbá Sántha Gyula főszolgabíró. Abban az esetben, ha a kőbányát megveszik, azt Nagytopolovec állomással keskenyvágyu iparvasuttal kötik össze.

Csak egyszer, egyetlen egyszer
vásároljon nálam zseb- vagy ingaórárt, ezüst és alpakka dísz tárgyat, ugy **soha többet**
nem marad el vevőim sorából.
Alex. Klein, óras és ékszerész
Belváros, Weisz-palota, a színházzal szemben.

— **Tisztogatás, mely számtalan embernek elveszi kenyerét.** Zsombolyáról jelentik: A Bohn-féle téglyagyár néhány hétre beszüntette az üzemét, ami egyet jelent azzal, hogy sok munkás kenyér nélkül marad. Az üzemszüneteltetés oka állítólag tisztogatási és átalakítási munkálatok.

— **Nagy havazások Magyarországon.** Budapestről táviratozzák: Budapestben, a Dunántul és Bécsben óriási havazások vannak.



A legkiválóbb

**Perlessgloss-
APRETURA,
TALPPOLITUR,**

valamint minden
cipész iparhoz
szükséges vegyi
termékek a

'MERCUR'
készítmények.

Gyártja:

Kozák és Sámson

Cluj, Str. Regina Maria 9. — Telefon 7-59.

Kapható minden jobb börtüzletben.

— **Minden állampolgárért egy hadihajó.** Londonból jelentik: A Times híradása szerint az Unió a Kinában élő amerikai állampolgárok élet- és vagyonbiztonságának a védelmére harmincöt hadihajót küldött a kínai vizekre.

* **A Lloyd Tavernában** a világhírű három Esinanov, Európa legjobb táncosai láthatók.

bál

— **Anyakönyvi hírek.** Születtek: Stuparu Theodora, Catalan Angelo. Meghaltak: Takács Alojzia 81, Mircov Vladimir 64 éves. Házasságot kötöttek: Adam Kostantin és Serban Katalin, Böcskei István és Osztern Irma, Engel György és Bücher Róza, Momirov György és Milosco Katarina, Marx János és Pato Teréz, Toader János és Raicu Ilona, Pollay István és Popovits Róza, Horváth Lajos és Stankov Vladislava, Erőss Zoltán és Hajdu Etelka, Papp András és Luffy Agota.

Luna-park létesül a Polgári Lövölde helyén

Temesvár, február 6.

Temesvárnak aránylag elég parkja van, mindazonáltal nagyon is érezhető olyan szórakozási parknak a hiánya, minő például Bécsben a Prater, vagy Budapesten a Városliget. Kirándulóhely a poros uton megközelíthető Vadászerdő kivételével nincsen is. A város fejlődését és a közszükséglettel számol tehát az a vállalkozói társaság, amely Temesvárott Luna-park néven nyári mulató parkot létesít. Kellemes szórakozási hely lesz ez tavasztól ősziig és előnye lesz az is, hogy mindenfelől könnyen megközelíthető. A Luna-park létesítésére kibérelték a régi Polgári Lövöldét, melynek területé mintegy nyolc holdat tesz ki. A régi, korhadt fákat kicserélik, az egész területet modernül parkirozzák és sétautakkal látják el. A művészi rácskerítéssel körülkerített Luna-parkba nagy tornyos bejáraton át lehet majd jutni és odabent étterem, cukrászda, tejszernak várja a közönséget. Lesz fényképész, trafik és különböző elárúsító kioszk. A szórakozásról harmincféle különböző attrakció gondoskodik, melyek között lesz rödlipálya, lovarda, ringli-spiel és hinta is. A tenniszkedvelőket külön tennispályák várják. A Luna-parknak nagy szabad színpada is lesz, melyen esténként egyfelvonásos vigiátékok és kabarészámok kerülnek előadásra, hetenkint kétszer pedig a gyermekek részére mesedélutánokat rendeznek. A Luna-park vasárnap és ünnepeken egész napon át, hétköznapokon pedig délután kettőtől éjjel kettőig lesz nyitva. Éjszaka a parkot valóságos fényözön világítja meg. A zenét katonazenekar és jazz band fogja szolgáltatni. A Luna-park május elsején nyílik meg, nemcsak kellemes, hanem olcsó szórakozási hely is lesz.

Detektiviskola működik Temesvárott

Temesvár, február 6.

Temesvárott esendben, feltűnés nélkül, de annál több eredménnyel működik egy iskola: a detektiviskola. Ennek az iskolának az eszméje a mult esztendő őszen Liuba Valér dr. rendőrprefektusban érlődött meg. Belátta annak szükségességét, hogy a detektívek, akik az utóbbi években más pályákról kerültek a rendőrséghez, csak úgy teljesíthetik jól feladatukat, ha hivataluk magaslatán állanak. A detektiviskola létesítésével és vezetésével a rendőrprefektus Gutu Athanászt, a bűnügyi osztály vezetőjét bizta meg, aki a háboru előtt a budapesti államrendőrség detektivosztályán vezető állásban dolgozott és Krecsányi Kálmán detektivfőnöknek hathatós segítőtje volt. Tudósítónknak alkalma volt Gutu Athanászt detektivfőnökkel az iskoláról beszélgetést folytatni, aki erről a következőket mondotta:

— A detektiviskola október óta működik. Harminc hallgató van, akiknek hetenkint kétszer tartunk elméleti és gyakorlati előadást. Mivel egyedül az egész anyagot nem győzöm, magam mellé vettem Plank Frigyeszt, aki évtizedes detektivpályája során sok tapasztalatra és tudásra tett szert. A tananyag, melyeket előadunk többek között a következők: büntetőjog, rendészet, közigazgatási jog, föld-

rajzi, daktiloszkópia, erkölcsrendészet, jelentések fogalmazása. Megtanulják a detektívek, hogy melyik esetben van helye a házkutatásoknak, az önvédelemnek, miképpen kell első segélyt nyújtani, hogyan kell bűnjelkeket kezelni, megtanulják a detektívek a közúti forgalom szabályait és minden olyan dolgot, amelyre működésük közben szükségük van. Még az emberi test anatómiájából is kapnak általános ismereteket a hallgatók. Az iskola most ötödik hónapja működik és eredményei máris láthatóak. A detektívek egészen másképpen, jobban, gyorsabban és biztosabban dolgoznak, mint azelőtt.

A detektiviskola előadásai áprilisban érnek véget, amikor majd a hallgatók vizsga keretében mu-

A kovakótól a svéd gyufaig melynek feltalálója magyar ember volt

Temesvár, január 6.

Egyik temesvári németnyelvű lap-társunk legutóbbi száma Wimplinger mérnök tollából élvezetes cikket közöl, mely a gyufa száz éves jubileumára íródott és amelyben az író megemlékezik azokról, akik a gyufa feltalálásával kísérleteztek. Wimplinger a gyufa feltalálásának dicsőségét Kammerer vegyésznek tulajdonítja, a tökéletesítés munkája pedig szerinte Trevely és a frankfurti Boettger érdeme.

Csudálatos dolog, hogy Wimplinger teljesen megfeledkezik arról, hogy a gyufa igazi feltalálója az általa megnevezettek közül egyik sem volt, hanem az tulajdonképpen Irinyi János

magyar vegyész.

Irinyi neve pedig már csak azért is ismert kellett volna hogy legyen Wimplinger előtt — ha a gyufával behatóan és szakszerűen akar foglalkozni — mert Irinyi János érdemeit a gyufa feltalálása körül az angolok, amerikaiak és a svédék mind elismerik. Már pedig ezek a gyufa gyártását olyan magas tökélyre fejlesztették az idők folyamán, hogy nem volna esuda még az sem, ha a maguk vegyészeinek javára elfogultak és

részrehajlók volnának.

Irinyi János a biharmegyei Nagyléta községből származott. Középkor-láinak elvégzése után a vegyészeti tanulásra szánta magát. Előbb Bécsben, majd Berlinben, végül pedig Drezdában tanult. Már berlini tartózkodása idején nagy elismeréssel nyilatkoztak róla a legelső szaktudósok és egészen fiatal korában német nyelven vegyészeti munkát írt, amelyet egy nagy berlini könyvtáradócég adott ki és amely minden tudományos körben nagy

elismeréssel találkozott.

Az ezernyolczszázhuszas évek vége felé a világ vegyészei sorra kezdték foglalkozni azzal a gondolattal, hogyan kellene a régi kovás tűzszerszámot valami jobbal, gyakorlatibbal pótolni, olyannal, ami először is nem foglal el sok helyet az ember zsebében, másodsor pedig a gyújtó szikraadása ne tartson sokáig. Charcel, Kammerer és Böttger akkoriban szintén foglalkoztak ezzel a problémával. Azonban valamennyien kénnel kísérleteztek, A vékony papálcikákat belemártogatták folyékony kénmasz-szába, melyet aztán megszáritottak. Az így készített gyufának azonban az volt a hátránya, hogy a legtöbb esetben nem várta meg, hogy valami érdes felülethez dörzsöljék, hanem

tatják meg előhaladásukat. Az iskola a jövő őszi október hónapjában újból megnyílik és minden esztendőben új kurzust kezd az időközben szolgálatba lépő új detektívek részére, akikkel az előadott anyagon kívül a külföldi rendőrségek szervezését és működését is megismer-teti.

Nagyon üdvös volna azonban, ha nemcsak a detektívek, hanem a közrendőrök részére is létesítenének tanfolyamokat. A külföldön a közrendőrök részére ugynevezett előkészítő tanfolyamok működnek rendőrtisztek vezetése alatt. Mindaddig, míg a rendőrujoncok ezt a tanfolyamot el nem végzik, nem teljesíthetnek külső szolgálatot. Hogy ennek mennyi üdvös előnye van, arról felesleges bővebben írni.

magától gyulladt meg és így sok bajt okozott.

Ennek volt aztán a következménye az, hogy igen sok városban a rendőrség avatkozott bele a dologba és eltiltotta az ujszerű gyufa használatát.

Irinyi János, aki közben hazajött Pestre és éppen akkor kétszáz oldalas magyarnyelvű kémiakönyvet adott ki, szintén gondolkodott a gyufa feltalálásán. Figyelemmel kísérte a sok meddő kísérletet és egy nap arra az eszmére jutott, hogy a gyufaszál végére bemártás által tett kénréteg fölé újabb bemártással vékony foszforréteget alkalmaz. Meg-esinálta és ezzel már

fel is találta

azt a gyufát, amely nem gyullad meg magától és nem okozhat veszedelmet. Korszakalkotó találmány volt, mert ez volt az ugynevezett magyar gyufa, melyet változatlan formában évtizedeken keresztül használtak az egész világon. Irinyi János azonban szegény ember volt, nem volt annyi pénze, hogy maga rendelkezett volna be gyufa gyártására, de még azt is elmulasztotta, hogy találmányára odahaza és a külföldön szabadalmat szerzett volna. Így aztán megtörtént, hogy Európa különböző országaiban sorra kezdték gyártani az Irinyi-féle gyufát s neki mindabból egy

fitying haszna

sem volt. Egy élelmes pesti ember azonban tudomást szerzett Irinyi találmányáról és megvásárolta azt tőle hatvan forintért. Egy-kettőre meg is csinálta a pesti gyufagyárat és hamarosan gazdag emberré lett. Irinyi pedig tovább küzdött a szegénységgel és látnia kellett, amint mások az ő találmánya által megtollasodnak. Ez annyira elkésztette, hogy teljesen visszavonult, pedig ki tudja, hány értékes vegyi találmánnyal gazdagította volna még a világot. Egyszer történt meg, hogy tudását értékelték. A szabadságharc alatt Kossuth Lajos felismerte Irinyi ritka tehetségét és a löporgyártás vezetésével bizta meg. Ezen a téren is sok értékes

ujtást produkált.

A szabadságharc bukása után azonban Irinyi visszaesett kedvetlen tepedésébe. Később beállott a debreceni István-gőzmalomhoz könyvelőnek és a gyufa miatt teljesen hátat fordított a kémiának. A malomban is értékes embernek bizonyult és gyorsan haladt előre a hivatalnoki pályán. Pár év múlva a gőzmalom igazgatója lett és mint ilyen is halt meg. Halálakor nemcsak a magyar, hanem az angol, amerikai és svéd lapok is azt írták, hogy meghalt a gyufa feltalálója.

Humoros utilevelek

Párisi levél

Kedves Szerkesztő ur!

Amikor elhagyandó voltam Vichyt, ezt az emberáldotta fürdőhelyet, ahol egy pár felejtetetlen hetet töltöttem és a történetesen ott időző uralkodókkal egy vizen és levegőn éltem, éreztem csak hogy még mindig kevés volt a dics, amit róla himnuszoltam. De a visszaemlékezés még sóhajok alakjában is betölthetne egy levelet.

Vichy! hálás vagyok Neked még a nem hálásért is. Igaz ugyan, hogy több volt az akarhatnámom, mint az éjszakám, amelyet keresztül szerettem volna — mondjuk hogy — virrasztani, de nem lévén egyedül, csak ritkán birtam magamnak egy egészen tehermentes éjszakát kivívni.

Tout comprendre est tout pardonner! Ugy éltem ott, mint egy kisisten és nem hiszem, hogy az a bizonyos „Hergott in Frankreich“ jobb „lében“ élt volna. Amellett minden olyan olcsó volt, hogy az ember háromszor annyit adott ki, mint amennyit szándékozott. Hogy precízebben fejezem ki magam, háromszor annyit engedett meg magának — és másnak is. Majdnem mindenben, de főleg a l'Allier folyóban, direktre békeárban usztunk. Nehezen esett tehát a válás, kiváltképpen a „Célestinőtől“, aki minden időben képes volt felüldíteni és akinek bucsukönnyeit még a thermoszomba folytatva vittem magammal.

Annak tudatában, hogy a vonat itt pontosan „Horaire de Trains“-kor indul, magunkat a gyászoló közönség által még idejekorán kikisértettük a vonathoz és bekopogtattunk a Páris-Lyon-Méditerranée express vonatába már csak azért is, hogy a helykiutalás ne legyen megint csupán helyfolyosóítás.

Mindenképen megindulva hagytam el Vichyt, hogy hatórai busulás után Párisba jussak.

A utról nincs sok mondanivalóm. Szokás szerint megint egy általam kerültem egy szakaszba, ez egyszer egy óriási házinyullal, amelyet egy ugyanilyen asszony pecsenyecélt szolgáltatandó — mint nálunk a malacot — zsákba hozott magával, amiért mi azt annak is tartottuk. Amikor aztán a nő, a kalauzzal való eljegyzés után az állatot kiszabadította, — nevetni fog — kisült a nyul. Miután mi vele ugysis zsákba m a c s k á t vettünk, hát egészen jól elcicáztunk vele.

Második megjegyzés: A vonaton egy angol miess társaság is utazott, öregebb és idősebb leányfélék, vagy nyolcvan. Ismertetőjelük angolokukon kívül még egy vérveres folt volt a — bocsánat a kemény kifejezésért — pofacsontukon és vagy száz hotelragcdula, amely alól egyetlen nagy kalap — szintén — skatulyájuk és egyenlő kis fekete lakkbőröndjük — mondjuk hogy — kandikált ki. Igaz, hogy ők is igen férfiasan néztek ki és viselkedtek, de viszont férfiatlanul utaztak, férfi velük: „nincs, nincs, csak egy van, egy, egyetlenegy, sikolt...“ dehogy is sikolt, csak eltévesztettem a kijárást, éppen hogy halgat. A „Cook“ embere volt. Hiszen mindenki ismeri a Cookot, hát kérem annyit sem szólt az egész uton. Amikor például az étkezőbe kellett hívnia beosztott utasait, valamilyen már berekedt fityülöcskével fityült rájuk és végigjárva a folyosókat egy-két vagy három ujjával jelezte, hogy hányadik csoportot várja az ebéd.

Ezek mián nekünk már csak egészen kis parcella maradt az étkezésre, de azért végkielégítésben volt részünk.

Amint az asztalszomszédoktól itt hallottam, a párisi állomásfőnöknek kell „Taxi-tuto“-ért sürgönyözni. Az ember feladja a nevét, a személyek számát és érkezési idejét és ez a sürgöny bármely közbeeső állomáson

Tremi butorgyár

IV. kerület, Bonnáz-utca 18. szám

Allandó nagy raktár

Ritka alkalom!

Pénz- és helyhiány miatt

Feltűnő olcsó árak!

gazdag butorraktárunk

mélyen leszállított áron kerül eladásra. Vételkényszer nélkül mindenki meggyőződhetik erről

SCHUSZTER butorgyárában

Temesvár-Erzsébetváros, Korona-u. 14 (a hármas villamos végállomása). Telefon 11-91.

Butoraimat minden elfogadható árban árusítom készpénzért és részletre is.

Sehol nem létező árak

Egyszerű és finom műbutorok, konyhák, leányszobák. Okvetlen tekintse meg vételkényszer nélkül.

UNGOR műbutorasztalos,

II., Fő-utca 33-35. Telefon 10-71

II., Névtelen-u. 68. Telefon 10-70

— ha nem is hiszi — díjtalanul lesz továbbítva.

Magát így biztosítva, megérkezésekor aztán az ember beül akármelyik autoba, amelyek itt százával állanak és folyton jönnek is rendelkezésre és legtöbbször már a 75 centimes alap-taksáért megteszi a 600 méter körüli utat, vagy még minden további 200 méterért még 25 ctm. fizet. Egy háromkilométeres már igen hosszú ut, a bordeaurávalól és az itt nem létező éjjeli taksát is beleszámítva 5 frank, vagyis 30 rossz lei. (Jó leinál kevesebb!) Az állásra még precízebb taksájuk van, itt — ne nevéssen — ez komolyan félpercekre megy, 1 1/2 perc 20 centimes. A rendes hajtás ijesztően gyors, lassan hajtásnál a várasi díjak fizetendők.

Egy barátom előzékenysége folytán egyenes irányban egészen a Hotel Opera Lafayette-ig hajtathattam, ahol 60 frankért az első emeleten egymásbanyiló virágokkal díszített lakást kaptam. Itt felemlitem, hogy a Ritz vagy a Claridge luxushotelekben és a szintén drága első osztályu Grand Hotel 800 szobájából is akad egy-egy olcsó szoba, de ezek szállodaterv nélkül fel sem találhatók.

És most, hogy Párisba érkeztem, megjegyezni kívánom, hogy bár nem akarok Bäderekkel konkurálni, itt mégis nemcsak mint feltaláló, (hogy másképpen ne értelmezze, mint magamat itt feltaláló) hanem mint kedélyes vezető is kell hogy szerepeljek és Páris nevezetességét is kell hogy bemutassam — persze egyuttal a saját félrenéző-pontomból is — mert nem vehetem Párist csak úgy félvállra és nem akarom, hogyha idejön és egy ujkaput lát, úgy érezze magát, mint egy borbély, aki a beretváját otthonfelelte.

Szóval Párist komolyan is megkönykezem úgy, hogy e levelek mindenkinék útmutatói legyenek ha ide-rándul, viszont ha azt pedig nem teheti, mégis halotta legyen Párist, amint életet lüktetve halad a civilizáció élénk mozgalmában.

Páris a Szajna két partján fekszik, amely a főváros előtt veszi fel a „Marne“-t. Lakosága XIV. Lajos óta felnőtt egy félmillióról, háromra. A város védelmére húzódzó 33 km. hosszú várfal miatt külső erődítéseket kellett építeni, amelyek vonala 1000 km. köröskörül van és így a világ legnagyobb vára, ami a világháború óta Marne-m is ismeret'len.

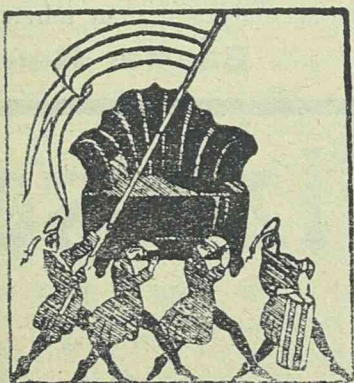
Páris ugyan a világ tudósainak és művészeinek a Mekkája, de én mint az életörömök legszabadabb és legtermékenyebb talajára plántáltam magam ide.

A város nagyforgalmu boulevard-jaival, hihetetlen hosszú utcáival, Champs Élysée ivel, parkjaival, pazar számban áthidalt mozgalmas Szajná-jával (minden „Ponte“ on át lehet menni!) és a modern nagy palatásorok mellett a 16. századból emlékül

Meghívó

A vakok temesvári zenekara február 19-én az Erzsébetvárosban a volt No-votny jelenleg Michels-féle vendéglőben rendezendő jelmezestélyre ezuton is tisztelettel meghívjuk a nagyérdemű közönséget. Kezdete este 8 1/2 órakor. Belépődij személyenként 30 lei adóval együtt. Jelmez nem kötelező. Kérjük a nagyérdemű közönség szíves pártfogását. Tisztelettel

A rendezőség.



Reichard Gyula
műbutor-kárpitos
Timişoara III. Rezső-utca 13
Telefon 22-13
Speciális modern bőrbu-
torok a legfinomabb
kivitelben.

maradt régi utcáival, nagyon változatos összbenyomást tesz.

A legszebb benyomást nyeri az ember a Louvre és a Place de la Concorde közötti hosszú uton. A Pl. d. l. Concorde a Champs Élysée és a Tuileriák között, Párisnak könnyüvéru szive, a világ egyik legnagyobb és legszebb tere. Közepén a II. Ramses korából származó „Obelisk“, amely 22 m. magas, egy darab rózsagránitból áll és Mohamed Ali pasának köszönheti ittlétét, aki ilyen 5000 mázsa súlyos feltétel mellett kötött barátságot Lajos Fülöp királlyal. Az Obelisket ábrás feliratok magyarázzák annak igen körölményes szállítását és felállítását. Kétoldalt, pazar bronz-figurákkal ékesített impozáns szökő-

kutak működnek.

A teret nyolc város művészies márványalakja veszi körül. A tér melletti Concordia híd töl felejtethetlen a kilátás egyrészt a „Notre Dame“-ra, másrészt a Trocadero és Eiffeltoronyra.

A tér keleti részéből egy szárnyas-lovakkal díszített nagy kapu vezet a Tuileriákba. A két hosszoldal terra-szokkal van bekerítve, amelyeken és előtük szoborművek vannak. A kertben pedig vetett virágágyak, nagy vízmedencék és szintén híres szobrá-szok tömémentelen sok bronz- és márványakotásain pihenhetik meg a néző, az író és az olvasó fáradt szeme, amig ujra,

a u revoir
Jean d'or

Gyerekujság

Szerkeszti: Kóró Pál bácsi

Morgó Mackó esetei

Tizennegyedik fejezet

melyben Morgó nemzetes ur és Muncurkó fürdőznek, végül pedig agyonverik a cukorkában levő méheket.

Nagy meleg nap volt és Morgó Mackó olvasta az újságban, hogy a városi emberek a forróság elől a strandfürdőre menekülnek. És mert már egészen városi lakosnak tekintette magát, azért elhatározta, hogy szintén kimegy a strandfürdőre. Azonban mivel attól tartott, hogy távollétében Muncurkó ismét valami komizságot talál elkövetni, a boesot is magával vitte.

Utközben betértek egy üzletbe és fürdődresszeket vásároltak. A nemzetes uré fehér-kék csikos volt, a Muncurkóé pedig fehér-piros. Nagyon esinosak lehettek a fürdőruhákban, mert mikor azokban a strandon megjelentek, mindenki csak őket nézte.

Először csak a napon sütkéreztek és a homokon heverték. Mikor már aztán alaposan kiizzadtak, Morgó nemzetes ur így szól Muncurkóhoz:

— Ideje lesz már a vízbe menni!

Eleinte csak a part mentén tartózkodtak a vízben, de később már lubickoltak is benne. A nemzetes ur megtette azt is többször, hogy teljesen a víz alá merült és mikor felemelkedett, akkor szerteszét prüszkölte maga körül a vizet.

Egyszer aztán, amikor éppen felbukkant, valami súlyos tárgy zuhant a fejére, majd a fejéről a vízbe. Mikor az a bizonyos dolog pár pillanat múlva felbukkant a vízből, akkor látta, hogy az tulajdonképpen Muncurkó volt.

— Hát te hogyan kerülsz az égbe, hogy onnan a fejemre potyogj, mordizomadtá, — kiáltotta mérgesen Morgó Mackó ur.

— Nem az égről estem le, hanem a eszudáról.

— Mi a eszudáról?

— Nem a eszudáról, hanem a eszudáról, — igazította helyre az apját Muncurkó.

Morgó uram felfelé nézett és akkor látott egy nagy magas emelvényt, amelyre lépcsőn lehetett felmenni. Az emelvényről egy lejtős deszka nyult a víz fölé. Az emberek felmászta oda, ráültek a deszkára és vígan eszuskáltak lefelé, hogy a végén aztán a vízbe potyogjanak.

— Ez a eszuda, — magyarázta Muncurkó.

Aztán elárulta, hogy amig az apja a vízben lubickolt, elosont melőle és a eszudán leereszkedett.

— És jó az? — kérdezte Morgó uram.

— Nagyszerű!

Morgó uram azt gondolta, hogy megpróbálja a eszudát. Fölmászott a lépcsőn az emelvényre és odaült a deszka szélére. Nagyon magasnak tűnt fel neki a dolog és vissza szeretett volna fordulni, azonban mögötte már mások jöttek és nógatták, hogy sieszen már. A legközelebb mellette levő meg is lökte. Morgó uram erre szélsébesen elkezdett repülni a deszkán lefelé. Nemsokára nyilaló fájdalmat érzett testének abban a részében, mellyel a deszkán ült. Nem ért rá azonban sokat tépelődni azon, mert a következő pillanatban reese-gés-ro-pogás hallatszott és még egy pillanat múlva Morgó uram belezuhant a vízbe. Mikor abból kikászálódott, meggyőződött róla, hogy az, ami a fájdalmat okozta, egy nagy szilánk volt. Nagy kinnal kihuzta és a partra vándorogott, ahol a homokra feküdt. Félórán át feküdt hason, amig a fájdalom valamennyire enyhült.

Akkor hallotta, hogy beszélnek hozzája:

— Persze, ha valaki olyan nehéz, akár egy medve, akkor muszáj a eszudának eltörni.

Morgó uram feltekintett és látta, hogy a beszélő a fürdőigazgató, aki így folytatta:

— Fizesse meg az okozott kárt.

És a nemzetes ur hiába szabadkozott. Be kellett mennie az igazgatóval a kabinba, melyben ruhája volt, elő kellett venni a bugyellárist és fizetni kellett. Emiatt annyira elment a kedve a fürdőzéstől, hogy elhatározta, hogy haza megy.

Kereste Muncurkót, de sehol nem találta, erre torkaszakadtából kiáltozni kezdett:

— Muncurkó, Muncurkó-ó-ó!

— Itt vagyok, — hangzott a víz közepéről a válasz.

Morgó uram odanézett és Muncurkót egy esolnakban látta. Aki vele volt, az nem volt senki más, mint Furfangi Fülöp, a ravasz róka.

— Azonnal gyere ki, — kiáltotta fejleje.

Muncurkó fölállott a esolnakban visszakiáltott:

— Előbb nem mehetek, amig nem evezünk partra.

Azonban akkor látszott, hogy Furfangi gonosz szándékkal esalta Muncurkót a vízre, mert haragosan rákiáltott:

— Mégy azonnal az apádhoz, ha hiv!

Erre az evezővel olyat lökött Muncurkón, hogy az belebukott a vízbe.

— Segítség, segítség! — kiáltott Muncurkó a vízben.

— Segítség, segítség! — kiáltotta Morgó uram a parton, — segítség, emberek, az én aranyos Muncurkóm a vízbe ful.

A kiabálásra két fiatalember a vízbe ugrott és hamarosan kihozták Muncurkót, aki el volt ájulva. Fejére állították, mire a szájából dézsaszámra folyt ki a víz.

— Mordizomadtá, — szolt Morgó nemzetes ur, — sose hittem volna, hogy egy medve anyyi vizet tudjon meginni! Azért mondom én, hogy ivásra csak a bor való.

Muncurkó azonban csakhamar magához tért és akkor elmondta, hogy amikor az apja a fürdőigazgatóval a kabinba ment, hozzája lépett Furfangi Fülöp, a róka és esolnakáznai hívta. Hitt neki és gyanútlanul követte.

Nemsokára aztán a nemzetes ur a Muncurkóval együtt visszatért a városba. Mikor az egyik uccán végigmentek, egy bolt kirakatában cédulát láttak ezzel a felirással:

— Itt kiváló mézes cukorka kapható.

— No, ez éppen nekünk való, — szolt Morgó ur, — jó lesz a sok izgalom és ijedség után.

Bement a boltba és vett egy kiló mézes cukrot. Alig várták azután, hogy szállodai szobájukban legyenek és nekilássanak a mézes cukornak. Nagy megrökönyödére azonban alig hogy felbontották a stanielit, látták ám, hogy minden cukorkán egy méhecske van.

— Tyü, mordizomadtá, — káromkodott Morgó ur, — ez a boltos nem kergette le a méheket a cukorról, — és ha mi most ezt a cukrot így megesszük, akkor a méhek majd jól összeesipkedik a szánkát, a torunkat és a gyomrunkat.

Morgó uram nagy haragjában ugyanis nem is vette észre, hogy azok nem igazi méhek, hanem csak a cukorkának van méhformája, mint a mézes cukornak lenni szokott.

Szomoruan ültek a cukor előtt. Egyszerre azonban Muncurkó a homlokára ütött és így szolt:

— Eszembe jutott valami. Agyonverem a méheket és megesszük a cukrot.

Kiment a szolgálhoz és hamarosan kalapáccsal tért vissza. Sorra rávágott minden cukorkára.

— Mordizomadtá, — szolt az apja, — igaz, hogy a méheket agyonverted, de szétzuztad a cukorkát is. De azért nem baj, legálabb nem kell a fogunknak annyit dolgozni vele.

A kiló cukor aztán hamarosan elfogyott.

Canadian National Railways



A legjobb és legbiztosabb utazás

KANADÁBA

1927. február végén kezdődik

A Kanadába való utazásnál a következő személyek jöhetnek tekintetbe:

- Németek, magyarok, szerbek, akiknek szabályszerű Kanadába szóló utlevelük van.
- Gazdák, gazdasági munkások, szolgálak 17-45 éves életkorban, akik egészségesek és írni-olvasni tudnak

Felvilágosítással szolgál az összes tengerentúli utazásokra:

„ATLANTIC“

Szállítási R.-T.
(azelőtt N. BRÜCK & Co.)
Timişoara-Belváros, Hunyadi-utca 8.

TELEFON 21-16

HOTEL PALACE SZÁLLODA

BUDAPEST, Rákóczy-ut 45

Budapest egyik legmodernebb és legnagyobb kényelemmel berendezett szállodája

Hideg-meleg víz, fürdőszobák, minden szobában telefon

Elsőrendű étterem!

Mérsékelt árak!

Művészet

A Magyar Dalárda nagy hangversenye. Csak pár nap még az idei szezon legnagyobb zenei eseményeig, a Temesvári Magyar Dalárda keddi hangversenyéig. A férfiak Gokler Antal karnagy és a zenekar Freund Leó zongoraművész vezetése alatt serényen készül. Az érdeklődés nemcsak Temesváron nagy a hangverseny iránt, hanem a vidék minden részéből is tömegesen érkeznek az előjegyzők. Jegyek előre a B-nát hírlapirodában válthatók s valószínű, hogy a hangverseny napján az esti pénztárnál nem is igen lesz jegy. A dalárda ezt a nagyszabású hangversenyt nem ismétli meg.

A Marasti jóitekonyecélu társaság Temesvár városának az égisze alatt február 24-en műsorral egybekötött táncmulatságot rendez. A nagyszerűnek ígérkező estély védnökei Bogdan Antal dr. prefektus, Darvari Mihály hadosztályparancsnok és Dobos János dr. főpolgármester. Az estélyen előadásra kerülnek Dragoi Sabin a zeneiskola igazgatójának és elismert kiváló zeneszerzőnek művei.

Színház

Műsor:

Vasárnap d. u.: Hajtódadászat.
Vasárnap este: Román opera.
Hétfő: Marinka a táncosnő.
Kedd: Csokos asszony.
Szerda: Csokos asszony.

Mulatságok

Ma este lesz a TAC bál. A régi hagyományokhoz híven, a rendezőség mindent megtett, hogy a bál közönsége mindvégig jól szórakozzék. A bállal kapcsolatosan a negyedszázados fennállását jubileum TAC sportünnepélyt is rendez. Százötven atléta vonul fel dresszben. A színpadon élő képek lesznek, a megvalasztandó bálkirálynőt pedig ünnepélyesen megkoronázzák. A zenét három zenekar szolgáltatja. A bál rendezőbizottsága ma egész napon keresztül permanenciában van a TAC-nak a Palace-kávéházban levő helyiségben. Beléptijegyek a meghívó felmutatása ellenében a Bánát hírlapirodában kaphatók.

Sport

A mai sportprogram. A kedvező időjárás következtében ma már értékes sportprogramot nyújtanak temesvári egyesületek. A Patria pályán az egyre fejlődő Polytechnika revansmérkőzés keretében mérte össze az erejét az Aradi Torna Egyesület csapatával, amelyet a múlt héten Aradon 5:2 arányban győzött le. Előzőleg a Patria és a Fortuna csapatai játszanak barátságos mérkőzést. A Gyapjuipar pályáján a m. sodosztály élen haladó nagyszerű Gyapjuipar mérte össze az erejét az országos bajnokkal: a Kinizsivel. Szép és élvezetes mérkőzésre van kilátás. A TMTE Aradra rándul át, ahol az AMTE-nak lesz a vendége. A TMTE őszi formáját véve tekintetbe, biztosan vesszük a győzelmet. Resicán az UDR. rendezte a szezon egyik legszebb birkozóversenyt, amelyen kivétel nélkül az összes temesvári egyesületek indítanak versenyzőket.

Mozi

Műsor:

Belvárosi mozi: Vasárnap: A bohémek. Hétfő: Az apacsok közt.
Gyárvárosi mozi: Vasárnap: Az apacsok közt. Hétfő: A bohémek.
Mehalai mozi: Vasárnap: A három istentelen. Hétfő: Nincs előadás.

HELICON-nyomda, Timișoara

Árverési hirdelmény

Alulírott — mint a SINGER TESTVÉREK cég csődtömeggondnoka közhírré teszem, hogy a csődtömeghez tartozó és a leltár 47—124 illetőleg 125—237 tételei alatt felvett ingóságok, és pedig: állványok, pulatok, meg egyéb üzleti berendezések illetőleg női, férfi- és gyermek-harisnyák, női és férfi keztyűk, női és férfi fürdőruhák, eredeti férfi jager ingek stb. összesen 428 000 l-i becsértékben, de ezen alól is, egy tömegben írásbeli zártverseny tárgyalás után, készpénzfizetés mellett eladatnak.

Az írásbeli lezárt ajánlatok, az ajánlott összeg 10% ának megfelelő készpénz-bánatpénzfizetése mellett 1927. évi február hó 10. napján d. e. 12 óráig dr. Várnay Elemér választmányi elnök irodájában (S. Brediceanu Nr. 2. Hírelbankpalota) teendők le és a csődválasztmány azok elfogadása tárgyában ugyanott és ugyanazon napon d. u. 5 órakor fog határozni.

A választmány fenntartja magának azt a jogot, hogy a beérkezett aján-

latok közül egyet se fogadjon el, hanem a jelentkezők között folytatólag szóbeli árverést tartson.

Az eladandó ingóságok alulírott tömeggondnok közbenjöttével (iroda Piața Unirii Nr. 16, Domtér) naponként d. u. 4—5 óra között megtekinthetők.

Az eladandó áruk minőségéért és mennyiségéért sem avasztmány sem a tömeggondnok szavatosságát nem vállal.

Az ajánlattevő, kinek ajánlata elfogadtatott, tartozik a letett bánatpénzt a vételár teljes összegére kiegészíteni és az árut azonnal átvenni és elvitetni, különben bánatpénzét elveszti és az ingóságok felett a választmány további árverést tart, amelyben azonban a késedelmes vevő nem vehet részt, de felelős marad az esetleges vételárkülönbségetért.

A vételi és más kincstári illetékek és forgalmi adók a vevő ajánlatának elfogadása után azonnal megfizetni tartozik.

Timișoara, 1927 február hó 5 én.

dr. ION OCNARIU m. p.
avocat, curator de masă

MOZI

Belvárosi mozi: hétfő, kedd, szerda (Február 7—8—9)

Mehalai mozi: kedd (Február 8)

Harry Piel

az apacsok között. — 10 felvonás.

Hat hét az apacsok között.

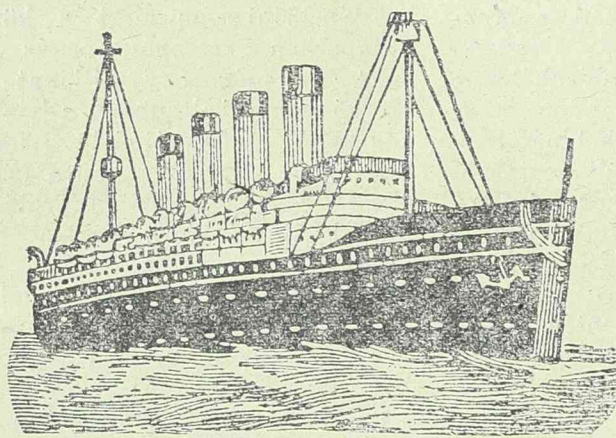
A szimpatikus H. PIEL veszélyes és izgalmas kalandjai:

Mint detektív, riporter és akrobata küzd az igazság győzelméért, legyőzve minden veszélyt.

Monopol: Filmcentrale, Timișoara.

Az előadások kezdete: 5, 7 és 9 órakor. Vasárnap d. u. 3 órakor is.

CUNARD LINE



a világ legnagyobb hajótársasága

Legjobb és leggyorsabb összeköttetés CANADÁ-VAL.

Legközelebbi indulás Canadába február hó végén.

III. oszt. utasaink kizárólag 2, 4 és 6 ágyas kabinokban lesznek elhelyezve. Kétfős konyha és ellátás.

Díjmentes felvilágosításért forduljon azonnal:

Cunard Line

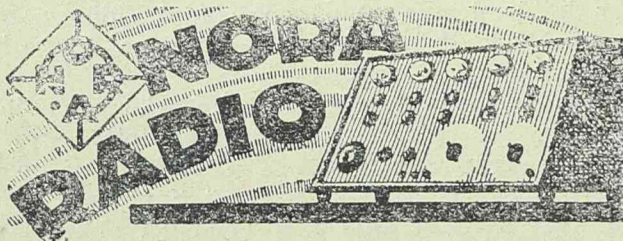
Timișoara, Bulevard Carol 14.

Hideg-, melegviz minden szobában. Utcai szobák ára központi fűtéssel együtt 50.000—70.000 korona.

WESTEND-szálloda

BUDAPEST IV., Berlini-tér 3.

PONGRÁCZ SÁNDOR, igazgató-tulajdonos.



Nora alacsony frekvenciájú transzformátorok, forgó kondenzátorok 250, 500 és 1000 cm. kapacitással, ugyanaz finom beállítással.

Nora Straight line frequency és Square Law Condenserek, izzító ellenállások az összes szokásos nagyságokban, potencióméterek 200 és 400 Ohm, antennadugasz világítási vezetékekhez.

Nora tömbkondenzátorok 50—10.000 cm. kapacitásig, fejhallgató-closztóablák 6 pár fejhallgató részére.

Nora — BABY fejhallgatók, csőfoglatok, legújabb kivitelű és legjobb hatású tekercsek minden hullámhosszhoz.

Nora négy- és ötszöves Neutrodyne-készülékek, hangszórók.

Minden szaküzletben kaphatók!

Apró hirdetések

Egy szó ára 3 lei. Vastag betűvel 5 lei. Legkisebb apróhirdetés ára 30 lei. Álláskeresőknek 25 százalékos engedmény. Díj előre fizetendő.

Levelezés

Urileány levelezne középkori uriemberrel későbbi megismerkedés céljából. Leveleket „Átlagon felül” jellegére a kiadóba.

Házasság

Vidéki urileány házasság céljából megismerkedne olyan uriemberrel, aki édesapja kereskedésében szívesen dolgozna. Leveleket „Gondos apa” jellegére a kiadóba.

Alkalmazás

Írattarost keresünk nagy gyakorlattal. Csak olyan egyének ajánlatát kérem, akik már bankban írattarosi állást betöltöttek. Ajánlatokat „Megélethet” jellegére a kiadóba kérünk.

Keresünk magyar, német gép- és gyorsírónőket. Ajánlatokat fizetési igény megjelölésével „Sürgős” jellegére a kiadóba.

Allást keres

Órakeresést, vállal önálló könyvelő. Szíves megkereséseket „Könyvelő” jellegére a kiadóba.

Magyar, német, román és szerb nyelven beszélő intelligens fiatalember bármilyen állást vállal. Szíves meghívó sorokat „Munka” jellegére kérek a kiadóba.

Üzletvezetői állást keres nagyobb kaucióval rendelkező uriember. Ajánlatot „800 ezer” jellegére a kiadóba kérek.

Adás-vétel

Egy antréfal 2 1/4 méter hosszú zöldposztóval tükrökkel, ládával eladó. Józsefváros, Missits utca 3. zöld kapu. (219)

Singer varógép alig használt, jutányosan eladó. Pollák, Gyárváros, Rózsa-tér 3. (218)

Egy ház szabad kézből eladó, 2 szoba, konyha, istálló 800 m²-es gyümölcskerttel. Ujszentes 31. szám.

Pasteurizált tejszínből készült legfinomabb teavaj házhozszállítva kg-ként 170 lejért kapható. Szíves rendelések a heti szükséglet megjelölésével Dr. Brück Ede lakásán, II. Strada Invătătorilor (Sórházfasor), telefon (19-16) útján is eszközölhetők. (211)

Szappanfőző berendezés eladó, 3 kazán, 2000, 1000, 300 kgr. tartalommal. Me t kínthető Gyárváros, Rékási-ut 22. (220)

Lakas

Két szobás modern lakást keresek. Ajánlatot „3 hónap” jellegére a kiadóba.

Butorozott utcai szoba földszinten intelligens egyének március 1-re kiadó. Cim a kiadóban. (217)

Különbéle

Tanítók mérsékelt díjazásért német nyelvet helyesírást, különösen üzleti levelek és irodai munkák helyesírást. Erzsébetváros, Korona-utca 7. I. a templomnál. (200)

Keresek nagyobb kölcsönt házam felépítéséhez, ahol azután lakást adnék. Ajánlatokat „Nagyobb kölcsön” jellegére a kiadóba.

Zongorát bére keresek. Ajánlatokat „Privát” jellegére a kiadóba kérek.

Elveszett a Belvárosban egy sötétvörös lérfi keztyű. Megtaláló kéri jutalom ellenében a kiadóhivatalba leadni.

Köszönetnyilvánítás

Mindazoknak, kik Irma hugom elhunytával engem részvénytálatkozattal felkerestek, ezúton mondom hálás köszönetet, mivel gyengélkedésem folytán ezt személyesen nem tehetem.

Baader Henrik.

Fizessen

elő a Déli Hírlapra mert ez a legjobb legfrissebb, legmagyarabb és legolcsóbb bánsági újság. Hatvan lei egy hónapra.

Felelős kiadó: VARNAY ELEMÉR dr.